

موزده دوده په دوده مگري

موزده دوده په دوده مگري

شعري ټولگه

شاعر: محمد الله شېرزی

Ketabton.com

د کتاب ځانګړنې

د کتاب نوم: موږه دوه په دوه ملګري

شاعر: محمد الله شېرزی

د پښتۍ ډیزاین : شمس الله ساحل

ډیزاین او کمپوز: محمد الله شېرزی او ساحل

د چاپ شمېر : ۱۰۰۰ ټوکه

د چاپ نیټه: ۱۳۹۳ لمريز کال

د اړیکو شمېرې: 0778850860 - 0700788969

برېښنالیک : m.ullahsherzai@gmail.com

څېړندوی: روان ادبي غورځنگ

د چاپ حقوق د لیکوال سره خوندي دي.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِالِ

Present

تاتل!

زړه سو اندو و الدینو تل!

هغل چاتل! چلې مینل پېژنلې

او زړه کلې عالې ورکو لې.

و خپرونډی ټولنې یا وړاندیت

د شعر په رنگینه نړۍ کې یو بل په زړه پورې کام !!!

روان ادبي غورځنگ ټولنه د صبریو ولسوالۍ د یعقوبیو لیسې کې په ۱۳۸۵ ل
رامنځته شوي . د نوموړي ټولنې د رامنځته کیدو اساسي هدف د پښتو مورنۍ
ژبې غني کول، د افغاني کلتور پیاوړتیا، او د نوي نسل سالمه روزنه ده، چې د
ټولنې غړي یې په ارته سینه او ورین تندي دځان مسولیت بولي. دروان ادبي
غورځنگ ټولنې په لمن کې هره جمعه لسگونه تاند او نوي ټوکیدلي شاعران او
لیکوالان راټولېږي، په زړه پورې شعرونه، لیکنې اوږوي، او کره کتنې ته یې
وړاندې کوي. روان ادبي غورځنگ په لومړي ځل د ځوانو شاعرانو ګډه شعري
ټولګه (تنکی هیلې) چاپ او خپاره کړه، او اوس دادی د تکړه شاعر او لیکوال
ښاغلي محمدالله شېرزي د شعرونو مجموعه (موږه دوه په دوه ملګري) د
چاپ په ګاڼه سمبالوي، او د شعر مینه والو ته یې وړاندې کوي، او د ځان او
سیمې لپاره یې ستر ویاړ بولي. روان ادبي غورځنگ ټولنه خپلو علاقه مندانو
ته ډاډ ورکوي، او د زیری په ډول زیاتوي، چې انشاءالله په نږدې راتلونکي کې
به د شعر او نشر په برخه کې ډیر نور په زړه پورې کتابونه چاپ او خپاره کړي،
چې ځینې یې همدا اوس تر کار لاندې دي. په اخبر کې ددې شعري ټولګې
مبارکي ټولو خوست میشتو، د ادب مینه والو، د روان ادبي غورځنگ د ټولنې
غړو او په ځانګړي ډول ښاغلي محمدالله شېرزي ته وایم.

په خورا درنه مینه

رحمت الله فائیز د روان ادبي غورځنگ مشر

۲۲/۱۲/۱۳۹۲

موږه دوه په دوه ملگري

دا دځوان شاعراو ژورنالېست ښاغلي محمدالله شېرزي د شعرونو ټولگه ده، چې د ځوانۍ په لومړيو پسرليو کې يې د خپل زړه براس پکې ايستلی او طبع ازمايي کړېده. ځواني د ځوانۍ وختونه او غوښتنې عجيبې او زر بدليدونکي وي، ځوانان چې څومره ليکلوته ليوالتيا لري، له دې بيا د هغه زر چاپ او خپرولو ته لابيږه او تلوسه لري. خو ډير دوستان او فرهنگي ملگري مې ليدلي دي، چې د خپلو هغو اثارو په چاپ او خپرولو پښيمني څرگندوي، چې د خپل هنري ژوند د تنکيو ځوانيو او د کار په پيل کې يې ټولنې ته وړاندې کړي وي، داځکه چې په ځوانۍ کې انسان له هره حېثه ځوان او بې تجربې وي، د عمر په تيريدو او پخيدو سره د انسان کړه وړه او پوهه هم د پوخوالي خواته ځي.

ځوان شېرزي به هم انشاءالله د ځوانۍ د خپلو هنري تخليقاتو پوخوالی او پرمختگ تجربه او رامنځته کړي، مخکې له دې، چې له دې زيات په (موږه دوه په دوه ملگري) خبري وکړو. لږمه بولم چې د هنر ښکلا او فرهنگ په باب يو څه ووايو، چې د ځوانو ليکوالو او شاعرانو که خدای کول يو څه ورته پام شي او د خپلو تخليقاتو ښکلا او هنريت ته متوجه واوسي. کله چې د هنراو فرهنگ مفهوم په ژبه راوړو اويا زموږ په فکر کې راگرځي، نو ورسره جوخت هر ورو د شعر او ښکلا مفاهيم هم زموږ په ذهن کې راگرځي هنر او ښکلا يو له بل سره نه بېلېدونکې مفاهيم دي، ځينې هنر څيړونکي خو ښکلا د هنر، هنري شکل گڼي، يعنې کله چې هنرمند خپله تخليقي پديده د ښکلا لوړې پورې ته ورسوي د خلکو په زړونو منگولې لگوي، عواطف او احساسات يې تراغېز لاندې راولي، او هغه پيغام چې په نوموړي پديده کې يې هنرمند انعکاس کړی

دی، د مخاطب ذهن ته د زرينو وړانگو په بڼه نفوذ کوي، او خپل قوت
 سره يې عکس العمل ته رابولي. هنرمند په طبيعت کې پرته ښکلا د
 خپلو عواطفو په گډون سره لابرسته کوي او د خپلې ټولنې د درک له
 سطحې سره يې برابر وي. واقعيتونه لکه لعل له اير وروبايي، خلک يې
 په ارزښت پوهوي، او غواړي چې خلک په څه ډول او رنگ ترې گټه
 واخلي. هو! هنر ښکلا ده او ښکلا هغه څه دي چې زړه يې ومني، ښکلا
 نسبي شی دی او خاص تعريف نه لري. خو دومره خامخا ویلی شو چې
 زبایي او ښکلا د ښکلو هنرونو لومړنی شرط دی.....

شعر ددغو واقعیتونو د څرگندولو او خلکو ته د هغوی د رسولو یوه
 بڼه وسیله ده، چې شاعر د هغې څخه په گټې اخیستو سره په موثره توګه
 کولی شي خپلې هیلې او غوښتنې خپلو مخاطبانو ته ورسوي نو ځکه
 وایو چې: شعر ښکلی، موزون او آهنگ لرونکی کلام دی، چې هنري
 ارزښت ولري. کلاسیکو اشعارو به وزن او قافیه درلودل، خو اوسني
 ازاد شعر که قافیه هم ونلري، خو چې مفاهیم په ښکلي انداز او آهنگ
 لرونکو ترکیبونو کې په مهارت سره وړول شي شعر ترې جوړېږي. بڼه
 شعر د شاعر له ضمیر څخه سرچینه اخلي. د ښایست د پریښتو په اوبڼکو
 له مینځلو وروسته د مینې د نړۍ غېږې ته سپارل کیږي. په شعر کې
 اصلي تومنه سوژې او پیغامونه دي، خو ښایست او ښکلا یې خوږې
 کلیمې او ترکیبونه دي، لکه د یوې ښایسته ناوې پرسر چې زرین شالونه
 وړ په سر کړل شي، نو ښایست او ښکلا یې نوره هم زړه راښکونکي او
 بوښونکي شي. د نوي شعر مفهوم هم همدا دی چې نوي مفاهیم په نويو
 ترکیباتو کې وړاندې شي.

په کلاسیکو اشعارو کې هم داسې جوړښتونه شته چې لا تر اوسه هم نوي دي، او په نننيو اشعارو کې ډېر داسې څه ترسترگو کېږي چې له اوسه په پیل کې زاړه دي. د اوسني ازاد شعر غوره توب دادی، چې د شعر تومنه او جوهر له کلماتو او قافیو څخه نه قربانیږي. خو دا هم باید له یاده ونه باسو چې په ازاد شعر کې هم آهنگ او ترنم د توجه وړ څیز دی. او له هغې پرته شعر شعریت له لاسه ورکوي، او په زړونو منگولې نشي لگولی. شعر د طبیعت د رنگینو په پسللو او د تعزل د روح په پوکولو سره د غزل په بڼه له خوندور او ځلاند د هستۍ ډگر ته راوځي، په زړونو کې د خپلې بقا له پاره د اوسیدو هوسا ځای پیدا کوي، او تردیره ژوندی پاتې کیږي. او که دا ځانگړنې ترې واخیستل شي شعر د شاعر درجې ته راتیښیږي، ډیر ژر مري او پایښت نشي کولی. له بلې خوا داهم ضروري ده، چې پیغامونه نه باید دومره د تشبیهاتو او پیچلو ترکیبونو په پوښونو او لفافو کې وپیچل شي، چې د اصلي شکل موندلې گران او ستونزمن کړي، پیغام دې واضح او څرگند وي، خو ښکلي او مناسب کالي دې هم ورواغوستل شي، چې له هره حیثه مناسب او د ورځې د موډ سره برابروي.

د یادولو وړ ده، چې په اوسني وخت کې غښتلي شاعران زیار باسي چې ازاد شعر په زیاته اندازه وکاروي، خو ددې ترڅنګ د شعر کلاسیک فورمونه زموږ په ادبیاتو کې پوره مسلط او حتی یوه ډله خلک خو ازاد شعر، شعر نه گڼي او استدلال کوي چې شعر د وزن، قافیې او آهنگ له درلودلو پرته شعر نه دی. خو دا خبره اوس د منلو وړ نه ده، ځکه چې ازاد شعر اوس په ټوله نړۍ کې د شعر په توګه منل شوی دی. د تنکي ځوان ښاغلي محمدالله شېرزي په باب هیله لرم چې ډیر ژر به دده شعرونه او ژورنالستیکې لیکنې، چې دادی تازه له پوهنتون څخه فارغ

شويدی، د پوخوالي او معياري کيدو په لور راسخ گامونه پورته کړي،
اود معيار تر مانۍ پورې به خپل يون ته په نه ستړي کيدونکي توگه
دوام ورکړي.

د شېرزي او نورو ټولو ځوانانو د بري په هيله چې خپل هيواد او ولس د
بريالي خدمت د تياري په موخه بني زده کړې وکړي، بني بني مفکورې
او داسې گټورې طرحې او ليکنې رامنځته کړي، چې موجوده مشکلات
د پوهې او ځيرکۍ په زور حل او يوه اباد ه، هوسا او بسيا ټولنه په پښو
ودروي. هو! ځوانان دې دا وړتيا او اړتيا د منطق او علم په رڼا کې
رامنځته او پلي کړي، ددوی د پياوړتيا او بريا په ارزو.

په ژوره ادبي مينه

خير نوال بسم الله حقل د افغانستان د علومو اکاډمۍ

علمي غړی او د ولس غږ روزنيز مرکز رئيس

۱۳۹۲/۱۱/۱۵

دشېرزي ساده او خوندوره شاعري

زه چې کله کله د ملگرو شعرونه گورم ډېر خوند ترې اخلم په ريښتيا له خونده ډک وي ، ښه قافيه نوي ردیفونه په وزن برابر له نوو فکرونو ډک خو په هر لحاظ له خونده ډک وي، يو وخت و د گوتو په شمېر خلکو شعرونه ليکل هغه که نيم شعرونه له لغاتو هم ډک و مگر خلکو به په مينه لوستل ولې اوس شکر دی که پخوا سل شاعران وو اوس زرگونه شاعران دي بل دا چې د پخوا په څېر لغات پراني هم نشته ښه ساده روان مانا رسوونکي شعرونه شاعران ليکي، بې له شکه چې ښکلا په ساده توب کې ده او لويي په خاکساري کې، هغه که په هره برخه کې وي ، په اوس شعرونو کې خو ځکه ښکلا په څپو ده چې ساده دي ښه مانا رسوي خلک په اسانه پوهولی شي او خوند ترې اخلي چې د هغو شاعرانو له جملې يو محمد الله شېرزی هم دی ، د شېرزي شاعري په ريښتيا چې ساده او روانه ده، ځکه خو يې د شعر ښکلا هم څپې وهي او خلک ترې زر مانا هم اخيستی شي ، ما چې د شېرزي شاعري ليدلې ډېر ورته خوښ يم او خوند مې ترې اخيستی دی لکه څنگه به مې چې له مشرانو ليکوالو شاعرانو څخه اوريدل چې شعر بايد ساده او روان وي همدغه شان شاعري شېرزي هم کړې ، گني راځي د ده څو ساده او خوندور بيتونه ولولو.

دزړه کورکې مې ساتلی يو ښاغلی

راته خاندي غلی غلی يو ښاغلی

د نظر مرغليين تار مې ترې چاپير دی

په هرلوري مې څارلسی یوښاغلی

که باران د محبت شېبې شېبې شي

ما د زړه په سر کرلی یو ښاغلی

شېرزی دېته ورته نور ډېر ښکلي ساده او روان شعرونه لیکلي دي ،
شېرزی د پړوخت مشاعرو ته نه دی تللی ده خپله شاعري په اصطلاح
پټه ساتلې وه ، زما سره ډېر وخت کيږي ملگري لري خو نږدې وخت يې له
شعر څخه خبر شوم ، کله مې چې دده شاعري وليده ډېره مې خوښه شوه
ده زيات شعرونه ازاد نظمونه او غزل لیکلي دي ، کله چې دا خدایي
الهام چاته په نصیب شي نو هغه که په غروي يا په سمه ، مشاعرو ته لاړي
شي يا لاړ نه شي د بخت بېړۍ يې روانه وي ، لکه ما چې وړاندې وويل
شېرزی مشاعرو ته ډېر نه دی تللی ولې شعر يې روان ساتلی شوی دا
دی بې له اخبره يې د کتاب د چاپ نيت هم وکړ شېرزی دې خدای چې
ژوندی لري چې لا نورې پنځونې وکړي او خوندور شعرونه يې خلک
مطالعه کړي ، ددې کتاب د چاپ مبارکي ټولو لوستونکو ته وایم مرغ
يې ښه.

په درنه مينه

کمال شهزاده

۵/۱۲/۱۳۹۲

خوږمه دې تصوير په سپينو ځوتو

شاعري هغه خوږه عطا ده، چې د نړۍ ستر ليکوال بولېږ وايي:
(« شاعر اوسه حتی که په نشر کې هم وي. ») هو! شاعري خوږه کلمه ده، او
شاعران د ټولنې خواږه خلک دي، تل خوږې، بنکلي او بنايسته خبرې
کوي. که ترخې خبرې هم کوي الفاظ او کلمې ورته بنکلي او خوږې پيدا
کوي، چې يو له دغو خوږو خلکو له منځه محمدالله شېرزی هم دی.
شېرزی له دې سره، سره چې يو تکړه ژورنالېست دی، خوږ ژبی شاعر هم
دی. شېرزی مينه ناک، تل په موسکا او شوخ طبيعته ځوان دی، زموږ د
يو ملگري خبره چې (« شېرزی مو د مجلس مالگه ده. ») شېرزی صيب له
ډيره وخته شعر ليکي، په شعر کې يې کاميابه خبره د ژبې سوچه والی
او ساده توب دی، چې هر څوک پرې په اسانه پوهيدای شي. په شاعري
کې يې ځای، ځای تصويري بيتونه هم ليدل کيږي، چې يوه خوندوره
نمونه يې دادی:

دنگې ځوانۍ لشي، لشي بانو د وخوړلم
ستا قدمونه د تنزې ماته خوب راولي

که زيات وخت د دوو ملگرو ترمنځ په يوې وړې خبرې زړه بدی راځي،
خو کله، کله داسې هم کيږي، چې د دوی ترمنځ دې بل څوک هغه د چا
خبره اور کې اور لږومی وهي، او سره خوابدي کوي يې او دا خبره
شېرزي صيب په څومره خوندورو الفاظو کې را نغښتي ده:

دا چې په نه خبره وران شو سره
رقيب په دې شر کې اکثر ولاړوي

د شېرزي صيب يو بيت راته د کابل خاطره راياده کړه. په لومړي ځل
کابل ته تللی وم، د نابلدی له وجې په ښار کې دومره تنگ شوی وم،

چې نوره مې زړه چاودیده، او شپېزی هم چې زما غونډې یو کلیوال
ځوان دی، شاید په لومړي ځل د ښار له گڼې گونې، او د نااشنا خلکو...
په لیدلو په تنگ شوی وي، او دا حالت یې په ډیر عجیب ډول انځور
کړی:

ښار ته راغلی نابلد و کلیوال و سړی
ښار ته راتلو باندې پښېمان وتاته څه پته وه
دا چې ځواني تل له باغیتوب او سرکشۍ سره نه شلیدونکې اړیکې
لري، او ځوان همېشه سرشاره، مست او یاغي ساتي، نو زموږ شپېزی
صیب هم چې ځوان دی، کله، کله دا ډول شوخي کوي، او د ځوانۍ
یاغیتوب په دې ډول ښکاره کوي:

دا گیلې، گیلې ژوندون مې لکه باد درسره یوسه
نور یې نه غواړم واکداره کله یو رنگ کله بل رنگ
که لیکوال توماس مان وایي چې: ((د شعر بنسټ په دروغو ولاړ دی.))
نو حضرت جامعي ح ورته په ځواب کې وایي:

در شعر پیچ و در فن او
که اکذب اوست احسن او

هو! د شعر دروغ د شعر ښکلا ده، او شپېزی که یوې لورې حسن پرست
او ښکلا ته گروهمن شاعر دی، نو له بل لوري یې په شعر کې د پیغام
خوا هم د ستاینې وړ ده، دی په یو بیت کې وایي:

لکه اوبو وړی انسان هر شي ته لاس اچوي
داسې که وینش شي ضمیرونه خومره خوند به وکړي

شپېزی صیب لکه زما او نورو ځوانانو غونډې له جنگه سترې شوی، په
جنگ کې یې تاوانونه، ظلمونه او بدبختۍ لیدلې دي، په جنگ خوړلو
مشرانو یې زړه دردیدلی دی، او د زړه له سوخته یې ناره کړې ده:

خوب مې ليدلى كې رښتيا شي چرته

سوله به راشي ورو په ورو هېواده

خداى دې د شېرزي صيب خوب رښتيا كړي، چې نوره مو د جنگ دغه

وېروونكي كلمه له مازغو ووځي، او هېواد مو د سولې له خوږه نعمته

برخمن شي. ښاغلى شېرزي كله، كله د ځينو شاعرانو څخه هم متاثره

ښكاري، د يوه غزل په مقطع كې وايي:

څه په لپو، لپو بنگ شېرزي وهلي

هم نشه دي هم خمار دده غزل

او همدا خبره كاروان صيب هم كړيده، چې نوموړى ترې څه متاثره

ښكاري. كاروان صيب وايي:

غزل يې ونه وړې چې عقل به دې وتمبه وي

دې لېوني كاروان په لپو، لپو بنگ خوړلي

هوا! د شېرزي صيب كلام د زياتو خوييو ترڅنگ كيداى شي، يو څه

خامى هم ولري، په شاعرۍ كې به يو نيم ځاى د قافيې او د كلمو

كارونې ستونزه ولري، خو دا چې هر نوى شى بې عيبه نه وي. له

نيمگړتياوو يې تېرېږو او په راتلونكي كې ورڅخه د نورو ښو او

خوندورو ابتكاراتو تمه كوو. د كتاب مباركي ده، او د پښتو ژبې مينه

والو ته وايم. كتاب يې د پښتو په پانگه كې زياتونه بولم، گران

لوستونكي يې مطالعې ته رابولم، او خپله ليكنه دده په څو خوږو بيتونو

پاى ته رسوم:

جورومه دې تصوير په سپينو گوتو
سپينې غاړې ته ځنځير په سپينو گوتو

په تشبه کې مې انځور د ځان ليدلو
په گريوان د يو مين څپې اوبه

ددې جينۍ په تندي سپينه روپۍ
څه پکې مه وايه چې رنگ يې نشته

ستا ناويتوب زما د تن جنازه
په تا گلان په ما وابسه وشيندي

په مينه او درنښت

نقيب رسول کليوال

خوست پرېم نگر بنوونځی

۱۳/۱۲/۱۳۹۲

د دې ډول په ډول
ملي

زما يو خونيمکري کليمې

ژوند يوه ټولگه ده، چې د پانو په اړولو سره لوستونکو ته بېلا بېل عنوانونه وړاندې کوي، دغه عنوانونه په ډول ډول تورو پسولل شوي، او د انسان نظر پرې لويږي. دغه مضامين ځينې په ډېرو زرينو او مرمرينو کربنو کښل شوي وي، چې له ورايه ترې د خوښۍ بوی راځي او ښکلا شيندي، خو ځينې نورې پانې بيا خپله غېږه اندېښنو ته ورکوي، او پر خپله سينه غمگينې او بوږنونکې کړنې پرېږدي، چې د انسان په معصومو سترگو د اوښکو کتارونه جوړوي او غمونه کړي. شعراو شاعري هم د پورتنیو دوو حالاتو په گرداب کې راځي، بې اثره نشي پاتې کيدای، بلکې په ډاگه وایم چې شعراو شاعري د حالاتو محصول دی. تاسو به د بېلابېلو شاعرانو د گوتو کړنې لوستې وي، چا به تر کهکشانه بره بېولي وئ، الفت او لذت به يې درکړی وي. خو ځينو به بيا د اندېښنو د درياب په بې رحمه خپو لاهو کړي وئ او د وتلو لار به يې درنه ورکه کړي وي. شعر او شاعري د رڼې هېندارې په څېر ده، چې شاعر کله پکې ځان گوري، او کله د ټولنې مختلفو اړخونو ته نظر کوي، او بيا يې د تخيل په ځواک انځورونه اخلي او مينه والو سره يې شريکوي. شعر د نامات شوي آس سره تشبه کولی شو، که شاعر دغه لاره په هنر او مهارت سره طی کړه تر هدفه به رسېدلی وي، خو که يوځل ځينې لوری خطا شو، نو لرې نه ده چې ځان او ټولنه به يې د زمري په خوله کې ورکړې وي، چې ایستل به يې

تنهن ۱۶ او فرياد وي. د ترکيې هيواد وتلی شاعر ناظم حکيم وايي: «شعرهغه خوش اوازۍ مرغه ته ورته دی چې بايد غوږ ورته ونيول شي، او له اوازۍ يې خوند واخيستل شي».

د زړه له کلي نړۍ لاره تېرېږي دواړو خواو ته يې رنگين رنگين گلان په موسکا وي، شاعر هم په نرمو او پستو قدمونو په دغه لاره مزل کوي. په يوه او بله خوا د تخيل نظر غوړوي، ځينو گلانو ته چې

په زړه يې حمله وکړي لږه موده پښه نيولی شي ويې گوري، او

شعريزې ځولۍ ته يې حواله کړي، د خپل تسکين وروسته يې

خپلو نږدې ملگرو ته د ليدلو او بويولو بلنه ورکوي، لوستونکي

ورځينې بېلا بېل برداشتونه اخلي او خپله خاموشي پرې ماتوي.

شعر په مسلکي نظر په څو بنسټيزو ستونزو ولاړ دی، چې دلته يې

دځينو يادونه اړينه بولو، تخيل، عاطفه، احساس، مفکورې

هنريت، آهنگ.... شاعر چې هرکله نوموړي توکي په يوه چوکاټ

کې راټولوي. قافيه، ردیف ورکوي، او وزن يې تلي، نو بيا ورته د

شعر کليمه کاروي. د نړۍ مشهور عالم ارسطو وايي «شعرهغه

وينا ده، چې په زړه کې هيڅان پيدا کوي.» درنو لوستونکو! ډېره

وخت مې خپلې ليکلې کرښې پټې ساتلي، خو کله کله به مې چې

انډيوالانو ته وښودې نو ډېر به يې وهڅولم، ددوی د تشويق برکت

دی، چې دغې شعري ټولگې (موږه دوه په دوه ملگري) ستاسو په

مبارکو لاسونو کې ځای نيولی دی. ځانته د شاعر خطاب نشم

کولی، ځکه دغه ټولگه به نن دداسې شخصيتونو په لاسونو کې

وي، چې شايد په مخ کې يې د يوې عادي خبرې جرئت هم ونشم

کړای، خو بیا هم د وخت حالاتو نه په الهام سره سپینې پانې
تورو، درته د خپل زړه اهوڼه، د ژوند ارمانونه او هیلې د مینې
اظهار او دخپل کمکي عمر تجربې او خاطرې د قلم په څوکه د
تخیل په ځواک انځوروم، داچې شعر مختلف کلاسونه لري، نو
ماهم ترخپلې نیمگړې وسې پورې په دغه ټولگه کې چې ستاسو په
گوتو کې ده، ډېری برخه یې غزلیز کاروان تشکيلوي، او ترڅنګ
یې ازاد او قافیه لرونکي نظمونه، داستانونه او څلوریزې هم پکې
ځانګړې ځای لري.

خوږو لوستونکو! هیله ده دغه ټولگه مو څه ناڅه شعري اوادبي
تنده ماته کړي. او د دردیدلو او جدا شوو زړونو لپه لپه دعاګانې
به ترلاسه کړي. بس نو دغه لیکنه په یوه خپل بیت سره رانغاړم.

دا په نښه کې بس تاله درکومه
که په کار دې چېرې راغی زړه مې ستا دی

په ټوله تانده او شاعرانه مینه

محمدالله شېرزی

خوست خواجه متون تپه

۱۳۹۲ / ۱۱ / ۲۸

مننه او کورودانی

ه څښتن هزار شکر چې ماته يې څه وړتيا او زيات ملگري را کړي،
 ددوی هڅونه او تشويق دی، چې نن دا جرائت کوم اود ادب په باغچه کې
 يو نوی گام اخلم. په ډيرو کمو نیمگړو الفاظو د خپلو دوستانو او
 خواخوږو مننه او کورودانی ادا کوم. له گران او هڅاند استاد څيرنوال
 بسم الله حقل صيب څخه د زړه له تله مننه، چې د حده زياتو
 بوختياوو ترڅنگ يې زما دغه ټولگه له پيله ترپايه مطالعه، اصلاح او
 طلايي ليکنه يې پرې وکړه، دده له درنې سيورې موبې برخې مکړې. د
 ځوان او نوبتگر شاعر کمال شهزاده صيب نه زښته زياته مننه، چې د
 شعرونو د لوستنې او ليکنې حوصله يې ولرله، همداسې تاند او مستان
 يې لرې. د ښاغلي نقيب رسول کليوال د مينې او احسان پوروړی يم،
 چې زما په شعري ټولگه يې غغلنده نظر تېر کړ، او څو خوږې کرښې يې
 پرې وليکلې. د روان ادبي غورځنگ له مشراو غړو خو بيخه ډيره مننه
 او تشکر کوم، چې د سيمې د پياړو شاعرانو په شتون کې يې زما
 شعرونه ددې وړ وبلل، چې چاپ او خپاره شي او مالي لگښت يې پر خپله
 غاړه واخيست، د لا بريالي او نه ماتيدونکي يون په هيله يې دخپل
 بيدار ملگري ضياء الرحمن تنها به زياته مننه وکړم، چې زما په اړه يې يو
 څو کرښې وليکلې. له خواږه او مينه ناک ملگري شمس الله ساحل صيب
 نه نړۍ مننه چې په خپلو زرينو گوتو يې د کتاب او پښتۍ ډيزاين وکړ،
 او نوبتگره ښکلا يې پرې ولوروله، ارامونونه يې پوره شه. د ښاغلي
 محمد عارف ځيرک دې کور ودان وي چې د کتاب په لښکلا کې يې
 راسره خپله همکاري ونه سپموله.

ستاسو د مينې پوروړی

محمد الله شېرزی

پیشہ ورانہ تعلیم

اچ وطنه

خداى دې جوړ كړه دازخمونه اې وطنه
نور دې ورك شي داجنگونه اې وطنه
لا ترخوبه وي خزان پر افغانانو
دغه تل عمري غمونه اې وطنه
ستا دنگ غرونه په نښترو وو پوښلي
نن بليږي پرې اورونه اې وطنه
راشئ راشئ دوحدت لاسونه وركړو
چې پوره شي ارمانونه اې وطنه
نن دخپلو كړو په وجه بنديوان يو
نور به مات كړو ځنځيرونه اې وطنه
زه شپږزى دې تل ودان غواړم له ربه
په دعا لپه لاسونه اې وطنه

دودونه
دودونه
دودونه
ملگري

پیشہ ورانہ تعلیم

خلوريزي

بهار بهار شيبې د گل پر څانگو
منزل ته رسو د رڼا پر وړانگو
شيرزیه څار يې شم غني يې کړمه
دې استادانو دغو لويو پانگو

نېک بې بې

داسې نه ده چې غوتۍ به گلاب نشي
داسې هم نه چې انسان به تراب نشي
له ازله به لټون کړې تر ابده
اې شيرزیه زندگي بې کتاب نشي

دزړه کور کې مې ساتلی یو ښاغلی
راته ځاندي غلی غلی یو ښاغلی

د نظر مرغلين تار مې ترې چاپېر دی
په هرلوري مې څارلی یوښاغلی

که باران د محبت شېبې شېبې شي
ما د زړه په سر کرلې یو بڼا غلې

د احسان زولنې څوك شي ماتولی
كه يا د پوښی يا بڼاغلی یو بڼاغلی

ترې چا پېره مې د اوسپنې کلا ده
په يو چا مې ژوندون بنکلی يو بناغلی

دشپړزي نه يې زړگي منگول کې وږي
نامعلومې خوا ته تللي يو ښاغلي

زمونځلی

هر وخت به الفت کوي ډاکلی دې وگوري
ژوند کې به محنت کوي ډاکلی دې وگوري

بيا يې سينې سپرکړلې بيا ژني راوتي دي
څوک چې محبت کوي ډاکلی دې وگوري

جوړبه يې ناسور غوندي واره پرهرونه شي
دين باندې غيرت کوي ډاکلی دې وگوري

مينه قربانی باندې پايښت مومي دوام کوي
څوک چې صداقت کوي ډاکلی دې وگوري

نه دې کړي غرورخلک هسې نه خطا لارشي
ډېر به بيا منت کوي ډاکلی دې وگوري

دې کې دشپري جانان ډېرې ډېرې شپې کړي
ډېر يې چې صفت کوي ډاکلی دې وگوري

ستورو ژړل سپوږمۍ خپه وه ما يې مخ ته کتل
بېگناه عجيبه غونډې شپه وه ما يې مخ ته کتل

هسې خپه وه ما بخښنه ترې غوښتله د شپې
خه دومره غټه کيسه نه وه ما يې مخ ته کتل

په ننوتې کې مې زړه او گلاب دواړه وروپل
زما د جان غوسه سره وه مایې مخ ته کتل

د شپې چوپتیا یې ماتوله سپو غېل کلي کې
هغه زما په ورون ویده وه ما یې مخ ته کتل

بانه يې مړه انگي سره د وپنيدلو نه وه
 که شپه درنه وه خو خوره وه ما يې مخ ته کتل

شونډې يې جوړې وې گيلې ته واربې نه وركاوه
زنه يې هم خوله خوله وه ما يې مخ ته كتل

سحر نږدې شولو اذان کوي د کلي ملا
شېرزيه بل شان ننداره وه ما يې مخ ته کتل

خومره په هنر دې رانه واخیستو
یاره د زړه سر دې رانه واخیستو

خیال کې بې اسرې نه یم غني یمه
خیر دی که نظر دي رانه واخیستو

واد کلي خانه داته شه کوې
شپه دې کره سحر دې رانه واخیستو

اوس لکه په دښته کې تنها گلاب
چار چاپېر بشر دي رانه واخيستو

خان مې درشيندلی ماوې ټول مې کړه
لارې په ډگر دې رانه واخيستو

ڙپڙه ڙپڙه ڳرڇمہ پھ کلي کي
رنگ مي و ڳودر دي رانه واخيستو

زه خولتیاره سینگار نه ومه
وشپړزیه ژر دې رانه واخیستو

افغانان

همېشه مو جگې ټيټې دي ليدلي
همېشه مو پښې پخپل تبر وهلي
همېشه زموږ گذران په سرولمبوکې
همېشه مو خپلې هيلې دي وژلي
همېشه د خلکو وړاندې په دارشوي
همېشه مو خپلې مينې دي بايللي

همېشه مو ځينې سترگې راايستلي
همېشه مو ميدانونه دي گټلي
همېشه مو ميلمانو ته لبيک کړی
همېشه مو په کالو کالو ساتلي
همېشه مودشني چنارنه لاندې
همېشه مو ربابونه ترنگولي

د دودونو ملگري

همېشه د پاكې مينې پلويان يو

همېشه مو پاك زړگوتي ګرځولي

همېشه مو د جنان د زړه په دښته

همېشه مو کوچيانه كيږدۍ وهلي

همېشه مو د هېواد په پاكه مينه

همېشه مو خپل سرونه جنگولي

همېشه مو د چايد باندې شپږزيه

همېشه مو په سلگو سلگو ژړلي

په ورغوي کې مې ښکاري د چا نښه
لکه سپين مخ باندې تکه توره زخه

د غزل د ښاپېرۍ د خولې نه اورم
سندريزه موسيقي د زړونو خوښه

ځان د ميو په پيالو نشه کوم نه
خمارونه د يو چا د ليدو څخه

دا زړگي مې دې ناخوالو داسې خوړين کړ
که چنار نه رالويدلې ژېړه پخه

که ته لاړلې شپږزيه ياد دې شته دی
شاعري دې په بلا زړونوکې ښخه

شاگردان په سپينو سپينو کړبڼې ليکي
عاشقان د زړه په وينو کړبڼې ليکي
مونږ د دواړو نظرونو ته احترام کړو
شاعران په نازنينو کړبڼې ليکي
دا ټولنه له خورنگه خلکو جوړه
ځينې ځينې په اغزينو کړبڼې ليکي
چې د خيال له دايرې وتلی نشي
هغه بيا په مرغلينو کړبڼې ليکي
پښتونخوا د شخصيتو ډکه زانگوده
ليکولان په ځينو ځينو کړبڼې ليکي
دا شپږزی که څه د عمر نه کمکی دی
خو قلم په ذره بينو کړبڼې ليکي

غزل

گل دې وي ازغي دې ترې چاپېره وي
خپل دې وي پردي دې ترې چاپېره وي

ژوند چې د لالي سره په څنگ کې وي
تل دې وي خوښي دې ترې چاپېره وي

نه کوم د داسې ښکلو مينه نه
چل دې وي بدي دې ترې چاپېره وي

مه کړې د پښتون تېر کمزوری خو
سل دې وي ځواني دې ترې چاپېره وي

دغه د شېرزي د محبت څراغ
بل دې وي مستي دې ترې چاپېره وي

دودونه
ملګري

موربه دوه په دوه ملگري*

موربه دوه په دوه ملگري

ناست په خوا کې سره غلي

لکه باز نه ترهېدلي

سترگې يوبل کې گنډلي

داسې نه لکه د کلي

لکه لرې نه راغلي

شونډې نه خوځي تړلي

دومره درد دواړه وهلي

موربه دوه په دوه ملگري

دردونکی شان تصویر دی

بند په بند دغم ځنځیر دی

د اسمان ستوري ویده دي

په شفق راغلی ویر دی

مخامخ یوبل ته گورو

په څپرو کې مو تغیر دی

روښنایي ده را روانه

دا د پیر بابا تعبیر دی

دودونه دودونه
ملگري

خه چې يو بل ته نظر كړو

د صحنې تمثيل د چا و

مينه ناك شو يو تر بله

نه د تا و نه زما و

خه پلان خو خامخا و

پټ پناه پردې تر شا و

خه پرېږده چې هرڅه وشول

مهم ژوند راته د تا و

تبر به هېر پام د راتلونکي

ژوند د هیلو ډک کاروان

بلا وه برکت نه و

نوربه خیال ساتوپه ځان

د ژوند سخته خاطره مې

په زړگي باندې پنهان

لوند په اوښکو مې سلام

د شپږزي د زړه درمان

زه له تاشمه قربان

بس ارمان ارمان ارمان

دوه ډوله ملگري

گلبن

ما راتول کرل ډېر گلونه په گلبن کې
د خوږو یارانو زړونه په گلبن کې
انځورونه مې انځور کرل انځورگرشوم
درته ږدم نمایشونه په گلبن کې
نازولو نور اختیار ستاسو په لاس کې
بویوئ ښکلي گلونه په گلبن کې
دا تحفه ده هره پاڼه کې پیغام پروت
خاطري د زړه حالونه په گلبن کې
تخیل احساس تصویر مینه فکرونه
بېلا بېل رنگه شعرونه په گلبن کې
خوشال خان رحمان حمزه خواوس ویده دي
نن یې وایو دیوانونه په گلبن کې
تاندې هیلې تاند فکرونه پکې نغاړي
دشېرزي د زړه رازونه په گلبن کې

خلوريزي

ستا بنکلي ساده بنکلا
دا زما د زړه بنکلا
تاج دې د بنکلا په سر
خوی باندي ساته بنکلا

نېکبېل

د بنکلو مينه داسې زړه ته رسي
لکه د خوږ گوټې خوږ زړه ته رسي
د صداقت په نړۍ راج چلوي
ژر د مينو کيسه زړه ته رسي

ډېره ډېره ډېره
مليري

نظر

ستا د کلي مازديگر ته مې نظر شو
پکې ښکلي شان بشر ته مې ته مې نظر شو

زړه مې وکړل خو بې درېغه ټکانونه
د خوبانو ستر رهبر ته مې نظر شو

راکتل يې خوشکمن و بېگانه وم
خليدونکي غوندې لمر ته مې نظر شو

په خبره کې يې له ورايه مينه تانده
د مړو مړو سترگو نظر ته مې نظر شو

نابيره يې زړگۍ راته ډالۍ کړ
څه جادو وه څه منتر ته مې نظر شو

اوس يې زه د زړه په غولي کې ساتمه
اې شپږزيه چې ځيگر ته مې نظر شو

ارمان

دا ارمان به دې پوره کړم
تا به بناد ځان به اوبه کړم
نوربه داسې کیسه نه کړم
رعايت به ستا د زړه کړم
زه به ډېره حوصله کړم
ژوند به تاته یوه تحفه کړم
تا به بڼکلي ترانه کړم
په بڼه شان به زمزمه کړم
د زړه کور به ویرانه کړم
تا به لویه فلسفه کړم
ژوند به تاته په نامه کړم
نوره ووايه چې څه کړم
دا ارمان به دې پوره کړم
دا به واپه درته زه کړم

که ازار واره زاره کرم
نو ارمان به دې ايره کرم
دا تندى به په سجده کرم
له شرابو به توبه کرم
بڼه به تېره کلمه کرم
نور به سوچ د اينده کرم
چې دا بد کړمه که بڼه کرم
مشوره چا سره وکړم
اې شپېزیه دا کیسه کرم
بس خوبانو مینه نه کرم

ملکي ڀاءُ ڀائٽي

دا چې وفا او نېکي نه پېژني
شپږزی به نه کړي اندېښنې درېسې

داستان

ای د کلي مازدیگره لېونیه
رادی نه وړه بڼه خبره لېونیه
له مودو مودو نه تاته انتظار وم
ته رانغلي د زړه سره لېونیه

ډک زړگی خویه مې تورلحد ته یوسم
ای زما قاتل دلبره لېونیه
نن به ووايم د زړه حالونه تاته
راته غوږ کپړده له سره لېونیه

د نکریزو نه مې لاس رېږدي یرېږي
په تاڅه کوم اختره لېونیه
د ځوانۍ په لو کولو کې همکار شوې
د بابا د وخت خنجره لېونیه

فلسفې ته ګوتې مه وروړه وړوکیه
هسې نه شې له نظره لېونیه

اوس په خپله جنازه ژړلی نشو
اه پښتونه لراو بره لېونیه
لاس کړوپورته ددوعا راته ښېږي شي
خه علت دی مقدره لېونیه

نور به نه وایم چې خه راسره کېږي
د خان ښه نه وي خبره لېونیه
د شفق له سترگو غټې غټې تللې
زه دې پرېښودمه لمره لېونیه

جگې جگې منارې دې کړلې ږنگې
ای د سپینو زرو شرره لېونیه
د مستی د شوخو شوخو فلسفو نه
مه خبرېږه سره پرهره لېونیه

وړاندې چېرته رڼا شته ده که تیارې دي
د شېرزي د ژوند رهبره لېونیه

دغه ژوند لکه هنداره

دغه ژوند لکه هېنداره کله یورنگ کله بل رنگ
دغه وخت دی دغه لازه کله یو رنگ کله بل رنگ

کله خاندو کله ژاړو عادتونه د وطن کړو
ای د لرې وطن یاره کله یو رنگ کله بل رنگ
چې د مستو خمارونونه خمار خمار راټول کړو
ځان نشه کړو پرې د واره کله یورنگ کله بل رنگ

د خوبونو کاروان تلی دی د ستا دربار ته ځله
شپه کړو تېره تر سهاره کله یورنگ کله بل رنگ
چې په وخت د ځنکدن کې راپه یاد شوې ژړا راغله
ای زما خوږه دلداره کله یورنگ کله بل رنگ

دا ځیلې ځیلې ژوندون مې لکه باد درسره یوسه
نور یې نه غواړم واکداره کله یورنگ کله بل رنگ

محبت مې سپینو اوبنکو تر ګرېوانه پورې یووړ
د شپږزي د غاړې هاره کله یورنگ کله بل رنگ

چې يې وستايم شپږزی په غزلونو
دنګ نستر شنه چنارونه يسرليه

سرې شي شرابي شي گنهگارې شي
بنکلو ته کتل وکړي بد کارې شي

زه که ترېنه هرڅومره توبې کړمه
بيا هم لیونی شی او بې لارې شی

اوس چي دې يادونه يادوم گلي
سترگي مي له اوښکونه خماري شي

خاردي شم دنبکلو بڼکلو سترگونه
ماته چي راوگوري خونکاري شي

پام چي شوگيرو کي درنه پرېنوزي
بیا نوله نظره شی بیمارې شی

وگوره شپڙيه مخامخ ورته
سترگوته چي سترگي شي شانداري شي

لوی اختر

د ولس د زړو درمان شه لوی اختره
تیت کاروان ته موخاروان شه لوی اختره
د غمو سپلی وھلي ساه مو بنده
ته مو روح شه ته مو ځان شه لوی اختره

لږې وشینده خوښۍ پر افغانانو
ته یې هیلو ترجمان شه لوی اختره
له ډېر وخته انتظار درته گلونه
څه شبنم شه څه باران شه لوی اختره

د سپرلي د زېړو گلو ځولۍ راوړه
نازل تندر په خزان شه لوی اختره
مونږ د سولې د جام تېرې دلته ناست یو
په وچ حلق مومهربان شه لوی اختره

زمونږ ژوند د فرعونیانو په لاسو کې
د موسی په لار روان شه لوی اختره

چې ملکه د بنکلا دې تاج ته واخلي

بنکلی لعل د بدخشان شه لوی اختره

په نکریزو د یو چا په سپین ورغوي

د شپږزي په نوم ودان شه لوی اختره

هر یو انسان نن د انسان دښمن دی
کفري جهان د مسلمان دښمن دی
هر یو منکریې سمې لار ته باله
فرعون قارون مې د جنان دښمن دی

دشپړزي د ځنګدن سلګۍ مې هېرې
نن په لټه د بل ياريمه دلبره

ملک کی دولتیں

ملکری ۱۹۶۶ء ۱۹۶۷ء

زړه په مثل د هېندارې ماتيدای شي
چې دې زړه يمه دلداره نودې خپل يم

محبت کول د زړونو جواري ده
زه ساده یمه نه فریب یمه نه چل یم

د شپږزي د زړگي مراندې راپرېوتې
له کاروانه پاتې شوی بې مشعل یم

فخز

ملكي ١٩٩٦ ١٩٩٦ ١٩٩٦

پربوتم

نه م
خار
ويي
زه ش

A decorative floral illustration featuring a stylized flower with a long, flowing stem and several leaves. The flower has a simple, multi-petaled design. The stem is adorned with small, star-like motifs. The overall style is elegant and artistic, typical of traditional Persian book ornamentation.

51

ويي ڪرو انڪارڊ پاڪي ميني نه
 زه شپري بي وارلندي راپر پوتم

ملکي ڀاءو ڀائرن

ته چي پناه کڇري يار يوڄل مخ راواړوه
لري سفرونه دي نکوم باور په چا

ڊڪ ڊ هيلوزپه مڀ بس تاته درسپارلى دى
دې كې پٽ رازونه دي نكوم باورپه چا

ی شولہ
ورپہ چا

غفرل

ملکری ۱۹۶۶ء

اوبنکې پاکې کړه صنمه ژړا بس کړه
دارقيب دی دايې کار دی زما زړه دی

محبت خو پاجاهي يا ملنگي وي
چې ورگله په سورانگاردی زما زړه دی

د شپږزي غمونه ډېر زړه يې وړوکی
لاروی ددغي لار دی زما زړه دی

شملي

هسکې شملې په تیتیدو دي پښتونخوا وړانه شوه
پښتانه واړه په سلگو دي پښتونخوا وړانه شوه
بدن مویو دی کار ترې دواړه اخلي ظلم کوي
زړونه په آه و فریادو دي پښتونخوا وړانه شوه
چې به دښمن ته لکه ډال ولاړ وو هغه ژني
د خاورو لاندې په خوبو دي پښتونخوا وړانه شوه
له اصفهانه پاچاهي وه تر ډهلي تختونو
نن مې کابل ته په راتلودی پښتونخوا وړانه شوه

کابل د سرو غمیو ډک و بنایستونومور وه
د ننګیالو زلمیو ډک و بنایستونومور وه
د ملالی په خوله تپه وه ځوانان وږي زمري
هغه میدان بریو ډک و بنایستونومور وه
د بگرام پېغلې یې سلام ته راتلې ډلې ډلې
هېواد د ننگ سړیو ډک و بنایستونومور وه
د سومنات ساه یې راوویسته د تورې په زور
ملت د پاک زرگیو ډک و بنایستونومور وه

په ننگ کې نه لري مثال زما ساده پښتانه
افسوس چې وژني خپل مثال زما ساده پښتانه
وخت به راځي چې دا اټک به له تورمخو اخلي
همېش به نه وي په دې حال زما ساده پښتانه
د لراوبر ځنځير به و شلوي يو موټی به شي
د خړ خيبر په استقلال زما ساده پښتانه
د سباوون زیری راغلی خو شپې تېرې به شي
بيا به سيالی کوي د سيال زما ساده پښتانه

غرونه يې ډك وو له نښترو زما لويه پكتيا
پكې مشران وو د خبرو زما لويه پكتيا
لوى قندهار مې د زمريو ننگيالو مېنه
د احمدخان فاتح لښكرو زما لويه پكتيا
د ننگرهار د بڼايستونو درته څه ووايم
د بدخشان ياقوت جوهر و زما لويه پكتيا
د شمالي سړې درې كابل مركز د زينت
د خر خيبر خوشال ملگرو زما لويه پكتيا

زړه داسيا دی ځلیدلی وطن
ارمان چې نن دی غورځیدلی وطن
د وطن غېږ کې مو خاپوړې کړي
هم مو د لاسه دریدلی وطن
نور به وحدت وکړو موټی به شو
سمسور سمسور به کړو دا ښکلی وطن
ملهم د کار غواړي ټپي وجود یې
ما د خپل تن په څېر گڼلی وطن

د غفلت خوب نه به شي پورته میراني افغانان
د ابادۍ گام به اوچت کړي توريالي افغانان
گلان گلان به کړي خزان وهلي خړې باغچې
نور به په لویو لارو نه کړي اغزي افغانان
د ابدالي شمله به هسکه کړي پښتون شپږزیه
ددې وطن واړه زاړه پېغلې زلمي افغانان
دخپلې خاورې خپل ناموس دخپل عزت په خاطر
سرونه بایلي هېواد ساتي ننګیالي افغانان

د زړو کیسه

د زړو کیسه ده سترگې څه ووايي
مینه خوږه ده سترگې څه ووايي

اوبنکې به درومي قافلې قافلې
دا یې گیلله ده سترگې څه ووايي

دوی خو لیدل کوي د زړه په امر
زړه عجیبه ده سترگې څه ووايي

زړه که پرې اخلي تصویرونه دچا
سترگې کمره ده سترگې څه ووايي

سترگې چې سترگوته شي سترگې سترگې
د زړه ټوټه ده سترگې څه ووايي

د شېرزي سترگې سپینې سپینې اوبنکې
دایې تحفه ده سترگې څه ووايي

د زړه کیسه د زړه ملگري

د رته پاتې به وطن شي ته به څه کړې
بې بلبله به چمن شي ته به څه کړې
په دنيا کې د څو ورځو میلماڼه یو
د هر چا به رنګ مسکن شي ته به څه کړې
چې دې څه وکړل صنمه مهربانه
ستا تهمت زما لمن شي ته به څه کړې
ستا د حسن طلب کار لېوني ګرځي
چې ارزان دې دیدن شي ته به څه کړې
پېغلې پېغلې هیلې واړه ځوانیمرګې
چې په تن دې سپین کفن شي ته به څه کړې
د شېرزي د زنده ګۍ پانه ده ژېړه
په ارمان کې به دفن شي ته به څه کړې

کړو دې خاورې د پښتو سخته رواجه
په بستر باندې پراته یو بې علاجه

نه درمان شته چې پرهر راله ملهم کړي
په ژوندون کې يو د هرسړي محتاجه

غم کي وخاندو خوښۍ کي په ژړا شو
گريوان خيرې لېوني يو بي مزاجه

سپېلني شي ښکلي مخ ته واړد واړه
عاشقان خو پاچاهي کړي بې له تاجه

ای شہرزیہ کہ دوی گرخی پہ فضا کی
زما یار و رسیدلی تر معراجہ

غزل

زه يې چې کوم خبرې سپينې دي
يه جانانه بنکلي گلورينې دي

مه گرځه اغيارو سره څاردې شم
اوبنکوته مې وگوره چې وينې دي

ټوله دنياگۍ ورته حيرانه ده
بنکلي پښتنې خو نازينې دي

ستا شرابي سترگوته کتې نه شم
اور وروي بنکليه اور ورينې دي

اوس يې له دې ښاره کډه تللې ده
هرڅه يې شپږزيه اوس بې مينې دي

دودونه
ملکري

دړسې مري مې د وجوده ريواندام راشه
زما گلفام راشه په تا ژوندی يم
په سلامونو مې زړه نه صبريږي
په تصويرونو مې زړه نه صبريږي
د زړه په وينو درکوم دغه پيغام راشه
زما گلفام راشه په تا ژوندی يم
په پرهرو مې مالگې مه دوږوه
په ارمانو مې خاورې مه اړوه
نوسوال زاري درته کومه چې يوگام راشه
زما گلفام راشه په تا ژوندی يم
په بسترپروت يمه تپوس مې نکړې
کله چې مړشمه افسوس به وکړې
زخمي زړگي ته مې له بره په الهام راشه
زما گلفام راشه په تا ژوندی يم
ستړی ژوندون مې بې له تا تېريږي
زړه مې يتيم دی هر سبا ژپريږي
شېرزي وينه شه رگونو کې مدام راشه
زما گلفام راشه په تا ژوندی يم

پښتانه

د پردو په لمس بېلېږي پښتانه
لا تر اوسه نه پوهېږي پښتانه
نه يو والی محبت پکې ښکاريږي
نه له يو بل قربانېږي پښتانه
پښتونخوا د تور و غرونو په منظر کې
ښي ښي يې قتلېږي پښتانه
دا افغان به له فغانه هله خلاص شي
چې په خپل زور ودرېږي پښتانه
مخور پکې په يو بل نوم ورکېږي
خو به مري خو به کمېږي پښتانه
نړيوال دي رسيدلي تر مريخه
بې تعليمه را لويېږي پښتانه
د شېرزي ارمانه هله به پوره شي
چې په يو تېغ ټولېږي پښتانه

د دودونو ملګري

څلوريزې

چې په خپلو کې پردې دي پښتانه دي
چې په جنگ کې ميرانې دي پښتانه دي
پرې وريږي د سکروټو بارانونه
د بل ځانته سپلني دي پښتانه دي

وخت راته سرې سکروټې وگرځيدو
بخت راته سرې سکروټې وگرځيدو
ژوند مې د سرو لمبو د پاسه روان
سخت راته سرې سکروټې وگرځيدو

ولې دې شپږيزه داسې کار وکړه
وړ د پاچاهۍ ومه تا خاورې کړم

پیشہ ورانہ تعلیم

ستالہ غمہ سخت بیمار شوم کہ باور کھڑی
گل وم خاورو کی گذار شوم کہ باور کھڑی

د مرگي شراب پيالہ کې راتہ وړاندې
پہ ليدلو يي خمار شوم کہ باور کړې

د اختر په ورځ دې رانکړل لاسونه
له مودونه انتظار شوم که باور کېږي

په زرينو سندريزو گوتو جوړوم
ستاد سپينې غاړې هار شوم که باور کړې

خرخزان مې ګډه راوړه ستا چمن ته
زه دې يار شومه ريارشوم که باورکړې

د شپږزي اميد يو بل پسې ډوبيرې
له ژوندون ځينې بېزارشوم که باورکې

ستاد کلي مازديگر سرې اوبه
چې پرې ناست وو د هغې چينې اوبه

ما ويل چي ڪه اشنا اب حيات دي
هم زمزم ته ورته وي خوري اوبه

دهېندارې غوندې مخ پکې ليدای شي
خه د ستا خه د سپوږمۍ شغلې اوبه

په تشبه کې مې انځور د ځان لیدلو
په گړېوان د یو مین خپې اوبه

سپینې شگې یې په تل کې پر کېدلي
ما وې پرې دي د زاهد تسبی او به

لکه لمرچې په شبنم شینکي سهر کې
د شپږزي اوبنکې راتلې رنې اوبه

غفرل

رادې نکلې پټۍ ته رانه لارې
فریادونه په خولگۍ ته رانه لارې

تش کالبوت یمه دلداره ساه مې تللې
په سرو شونډو مې سلگۍ ته رانه لارې

تا خو وخبلی زما دزگی وینې
تاویدلې له مستۍ ته رانه لارې

دغه ژوند به خامخا درېسې تنگ شي
غروړ مه کړه په ځوانۍ ته رانه لاړې

د ژوندون کتاب کې بېل بېل سرليکونه
کله غم کله بنادي ته رانه لارې

د شپږزي دسترگو تورد زړه ټكوره
سورگلاب شي سرې غوټۍ ته رانه لارې

د تڼۍ

ملکری ۱۹۶۹ء ۱۹۶۹ء

مرگی هم زړه غوندي ياران بېلوي
په زړه مې هغه جنازه اېښي ده

زه مسلمان یمه جنان یادوم
تنده می یار ته په سجده اپنی ده

شپڙيه ستا غزل فطرت بنڪلوي
هسي دي زړه کي ترې گيله اپښي ده

تجلی

د ستم په جېلخانو کې دې بندي کړم
چې د حسن تجلو کې دې بندي کړم

چارچاپېره دې اغزن تارونه تاو کړل
ښه دزلفو په کمڅو کې دې بندي کړم

اخېر څه جرم خطا راځينې شوې
چې په دنگو دنگو غرو کې دې بندي کړم

ستاد حسن تجلو یم سوځولی
اخېر ولې په لمبو کې دې بندي کړم

د شېرزي زړګۍ له هرچانه درخواته
خود حسن په جادو کې دې بندي کړم

د دې بندي کړم
چې د حسن تجلو کې
دې بندي کړم

خوك موعمي خوك مو لعلونه يوسي
خوك مو د سرو سپينو كانونه يوسي

څه شو غیرت څه شو ایمان زمونږه
چې مو له پېغلو پېزوانونه یوسي

بې وخته راغلل څه خزان خونه دی
دغه بادونه به کورونه یوسی

د زړګۍ سره زنده ګي ګرانه شوه
کورته مو راشي رانه زړونه يوسي

د چا په لاس يې نوره نه جوړوو
شايد بابري يوسي گلونه يوسي

د اسلامیت او افغانیت په نامه شپږزیه خیر که مو سرونه یوسی

حینه

ههسې په ټوکو باندې نه شي مینه
غریبان ځکه ترې امان غواړي

د سترگو تور به دې راکم شي دلته
کاروان هر و مرو خاروان غواړي

کله به وتړي وطن به پرېږدي
چې هم بناغلی غواړي ځان غواړي

پریږده چې خوب وکړي ارمان به لري
شپږزی له تانه چې زلفان غواړي

شاعري

شاعرانه محل کي اوسم دروغجن نه يمه
چاپېر حالاتو مجبور کړي يم مين نه يمه

داچې دا توري بندپه بند تړم غزل جوړوم

داسې مې مه گڼه چې خوښ يم غمجن نه يمه

دوطن درد فرياد مې يو يوپه سينه کي کتار
داخپلې اوښکې به مې يوسي لامبوزن نه يمه

د شاعري مرامنامه کي مې بار بار ليکلې
د چا خالونو سورسالتو ته پکې ژمن نه يمه

داځينې وايي شاعري دميننتوب ښکارندوی
زرگيه څه وايي مين يم که مين نه يمه

د شاعري دنيا له ډېرو حقايقو ډکه
شپږزی تراوسه دې مزل کي بريمن نه يمه

غزیر

ملکری ۱۹۶۷ء ۱۹۶۸ء

د فرغون دکور دننه یې لوی کړۍ درته ښایي حکمتونه ازمايي دي

د نمرود اودقارون غوندې چې نشې
که ډېر درکړې درهمونه ازمايي دي

ابراہیم تہ یی شپرزیه گلشن جوہر
جوہروی لہ اور گلونہ آزمایی دے

غزل

بیا پسرلی راغی ټول جهان به سره گلونه شي
جوړبه مو وطن شي هره خوابه سینگارونه شي

گرځو به اشنا غاړه غړۍ په شنو فصلونو کې
لږ غوندې پوره به مو د زړونو ارمانونه شي

زه لکه نیمگړی لمر شفق کې درنه پرېوتم
ته موسکۍ موسکۍ شه چې رڼا شي مشالونه شي

مه کوه صنمه په تېرو بانو ویشتل هسې
شي به مې وجود پرهرپرهر ډېر به دردونه شي

ستا شېرزي دزړه په سرلیکلي ستایادونه دي
کله چې وختونه شي بیا به حسابونه شي

خار

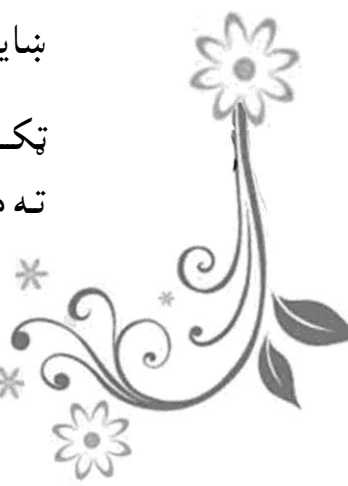
ياره تېربه شي وختونه خار دې شم
بيا به وکړې ارمانونه خار دې شم
زندگي کې دې له هر چانه جدا کړم
درته پاتې شول ملکونه خار دې شم
د زړگي اهوڼه وختل اسمان ته
رابه نشي تېر عمرونه خار دې شم
د زړگي سودا مې تا سره وه پټه
تا خبر کړل عالمونه خار دې شم
ما په هر لمانځه دعا درته کوله
ته اوس نه کوي نفلونه خار دې شم
ستاپه مينه کې مې هرڅه وو بایللي
تا خو وکړل انکارونه خار دې شم

د شېرزي دلېونو خيالونو ياره
پرې امباردې کړل غمونه خار دې شم

ملک کی دولت و برکت

تڪه غرمه ده شپڙي تڙي تڙي
ته مڀ په لڀه ڪي اوبه وختي

مورې

مورې بغیرله تا ژوندی به یمه
دغه دروغ دي چې زړه چاودی به شـم
خو هغه ژوند به نه وي گراني مورې
کوم چې به ستا په غیر کې ما تیراوه
هغه پستی خوږې خوږې خبرې
کله هم ستا هغه درنې خپیرې
هغه له خونده ډکې پنډه ډکې
کله غوسه کله موسکا به شولې
دستا به کومه یوه نیکي یادوم
دستا بلا بلا احسان دی پر ما
زه خو عاجـزیم دا کولی نشم
مکې ته تا په اوږو وړلی نشم
تا خو په ژوند ډیر نازولم مورې
له هرې بدې دې ساتلم مورې
زه چې ماشوم ومه دستا په غیرکې
خوله مې خالي چـرې ژړانه نه وه

دغه مورې
مورې

ملک کی دولت

غزل

تا د سترگو غړولو طاقت راکړ
بنکلي مخ ته دې کتلو فرصت راکړ

اوس به څنگه گنهگار نظر قابو کړم
په توبې دې چې بڅنبلو صفت راکړ

په تلوار کې یوهرڅه له موږه هېر دي
تا په ژوند د تېر وتلو خصلت راکړ

اې دروځ فرشتې داخل مې که پرېږدې
نو جنت ته دې ورتللو مهلت راکړ

ستا له قصده به ددوو پرځای څلور کړم
تا ابلیس د پریښودلو مصلحت راکړ

یادوم به یې تر عمره اې شپږ زیه
چې په ژوند یې پوهیدلو علمیت راکړ

(۱) مصلحت

خاطرہ

د زړه په سرمې خاطرہ لیکمه
ورته عنوان به ستا نامه لیکمه

غم مې گاوندې کې اوسي کلی مویو
اشنا د ستړي ژوند کیسه لیکمه

د زړه په وینو مو روزلي غوټی
خو نن قسم چې ترې گيله لیکمه

کله دې غم کله بنادي میلمه وي
په نرمو گوتو حوصله لیکمه

د زړه په کور مې بمبارونه کیږي
چاته ترخه چاته خوږه لیکمه

ستاد خوښوونو تعبیرونه گران شول
شپږزیه ژوند دې شوگیره لیکمه

د زړه په وینو مو روزلي غوټی

زړونه مو چوي نور پاڅه دي خوشالي چرته ده
وچ موله اوښكو نه ليمه دي خوشالي چرته ده
دلته خوتول خلك غمجن دي او ويرونه كوي
هلته څه حال دى دلته څه دي خوشالي چرته ده
دلته خونشته دى فرغون خولارويان يې شته دي
چې ترينه تنگ واړه زاړه دي خوشالي چرته ده
د چنارونو پانې زيرې شوې مرغان نه راځي
څوك مروردي اوڅوك مړه دي خوشالي چرته ده
هريو جابر ده توره كښلي دلته وير جوړوي
په وينوسمې غرونه سره دي خوشالي چرته ده
شپږزيه ووايه صفا چې اوس ژړا نه درځي؟
ورونه د يو بل نه خپه دى خوشالي چرته ده

وعدہ

زما کورگی کی اور لمبی لمبی و
د ستاپہ کورکی غر چمبی چمبی و

تا می سلگیونہ لذت اخیستہ
زما زرگی و خوایری ایری و

اوس دسہار پیغام بی مینی راخی
مخکی راتللو خو ورمی ورمی و

هغه وعدہ یی کرہ پورہ پہ مینہ
وجود یی راوړلو پارچی پارچی و

شہرزیہ ستالہ سترگواو بنکی تللی
گنی د ډیرو ژوند نغمی نغمی و

دود په دود ملگري

د امیدونو آمیل

دومره مه کوه غرور په تورو سترگو
بیا دې زړه کړلوټکور په تورو سترگو
د بنایست جلوه دې لرې لرې تللي
درته جوړ نشي پیغور په تورو سترگو
د بورا پرځای شبنم د گل پر پانه
سحرگاه ته شي مشکور په تورو سترگو
درته جوړ مې دی امیل د امیدونو
ستا پر غاړه زوږ او شور په تورو سترگو
د رقیب سینه به یخه شي چې یوشو
لاس یې خلاص دده د زور په تورو سترگو
پسرلی شولوشپونکي ته شپیلۍ ژاري
وږمې پریوتې هر لور په تورو سترگو
همیشه دې وي خوشال په زندگۍ کې
د شپږزي دسترگوتور په تورو سترگو

لاس په لاس رقيب سره چې گرځي ته
دا شپږزي به كډه چرته وړي جانۀ

ملکری ۱۹۶۶ء ۱۹۶۷ء

غزل

توره شپه وه سترگو نه کړلو نظر
برابر شومه د مینې په لوی غر

گلورینه زندگي ازغي ازغي شوه
چاته ووايم د سوي زړه خبر

مینه پايي د عاشق په پاکه مینه
معشوقې خونه د خيروي نه دشر

د پرهر پرهر زړگي په وینو لیکم
د یو چا په دروازه باندې منظر

داشپړزی خولا پخوا دی غولیدلی
په خوبانو ځکه نه کوي باور

اختره

ته د اختر د خوشاليو ميلمه
زه د نړۍ واړه غمونو كوربه
داچې تر تا در رسيدلى نشم
له پنډ غمونو پاڅيدلى نشم
سلام سلام قربانه
دامې پيغام قربانه
تا ته اختر مبارك
دازرين لمر مبارك

شي دې اختر د خوشاليو اختر
د غم خپل د خوښيو اختر
دغه د اوښكو ډكې ډكې سترگې
كه د غمو ځينې شي سپكې سترگې
اختر د سولې سره مل شي راشي
د جگړو لري پل په پل شي راشي
دايتيمان چې په خندا ووينم
خان و غريب چې خواپه خوا ووينم
جهان ته و بنايو هرڅه كوى شو
بغير له جنگه يو كيده كوى شو

ته به نو هله په رښتيا اختريي
ته به نو هله د هر چا اختريي
بيا به دې لمانځو په خوښيو سره
له اتڼو ډولو سورنيو سره
دا خپل لاسونه به د وينو پرځای
داخلي سره کړو په نکريزوباندې
اختر د ټولو مبارک شپږيه
اوږدې شه خلاصې له ټوپک شپږيه

هغه څوک چې په لمن يې لمونځ روا و
هغه څوک چې په مسجد کې به تنها و
د ساقی سره مې وليد ميکده کې
نن يې ځانته ناروا عمل روا و

پیشہ ورانہ تعلیم

وباسه نفرت د زړه نه وباسه
دادنگه ځواني مې درنه څاره کې

ژوندنه مې د غم ځنځير تاوشويدی
بند یمه د مینې سخته چاره کې

اونسکي دگريوان غيږه کې ولوږه
ستري ستري ژوند به مې کړاړه کې

یه شیرزیه ژوند د خاورو خلی دی
ستوري داسمان به بې مداره کې

موري بي له تامې ژوند سلگۍ سلگۍ دى
په زړه جوړ پرهـر مې نښه د يارۍ دى

د تا غيږه شي ارام د ټولو سترپو
اوس مې هغه مينه خاورې زړه تنکۍ دی

خوب انځور دې راته سترگو کې غړېږي
خه يادونه خه دې غم دلی دلی دی

جنتونه دې د پښود لاندې خاندي
زړه مې ستادسترگو حوروته موسکۍ دی

ته د قدر پر بنه د ذوالجلال يې
يوه لاس کې دې زانگوبل کې نړۍ دى

له ليمو دې اوښکې پاکې کره شپږزيه
محمد هم جدا شوی له مورکۍ دى

دار

گل مې کاغوتی مې کابهار مې کا
ومې وژنه زلفو کې په دار مې کا

اوس مې دژوندون سره هم ورانه ده
یار مې کا نگار مې کاخونکار مې کا

نشم گرځولی زولنې گرانه
صبر تمام شوی دی په لار مې کا

ډېر ډېر ستمونه مې زغملي دي
تورو شپووهلی روڼ سهار مې کا

هر وخت به د یار په نرمه ژبه یم
وزما شپږزیه خوږ اشعار مې کا

دودونه
ملګري

دې گذران ته مې سلام دی جدایی کې
ژوندون گران دی بې له یاره تنهایی کې

مجبوري ده د زړگي په لاره درومم
د پاچا سره ژوند نشي بدمعاشۍ کې

د ځوانانو جنازې وطن کې ډېرې
ناپوهې ده جهالت دى کورنۍ کې

پښتانه یو پښتني غیرت به ساتو
په نامه د احمدخان یو په نړۍ کې

از غي تل وي د گلونوسره څنگ کې
 اې شپږزيه غم او درد وي په ياري کې

پہ
نہ

ملک کی دولت

د ژوندون په هريو گام کې ستړي ستړي
د يار مخ ورته يادېږي ليونی وي

هميشه
اي شـ

چار پيښه

گرانۀ چې تا راته خندلي نه وی
ما به ځير ځير درته کتلي نه وی
زړونه پيدا د محبت د پاره
د ښکلو ښکلو د صحبت د پاره

د زړه په سر مې چا نامه ليکلي
په زرین تورو مې خامه ليکلي
له اوبو غورپ نکوم ړنگه به شي
دازندگي راباندې تنگه به شي
دغه ارمان به مې پوره شي کنه
دزړه زخمونه به مې ښه شي کنه

دا د نياگۍ ده د الفت د پاره
د ښکلو ښکلو د صحبت د پاره

د زړه يوه ده بدلوي يې کله
ځان به لمبه کړي خو پرېږدي يې کله
د ټول وجود سره مصلحت نکوي
پدې خبره کې غفلت نکوي
ځان پاچا بولي پاچاهي کوي
په خپله خوښه زنده گي کوي

د زړه د پوهې ملگري

* ځان خوبه ډال کړي دتهمت دپاره *

د ښکلو ښکلو د صحبت دپاره

په ځان لمبې مني يار نه سوزوي

تهمت کيسې مني يار نه خبروي

په تورو غرو کې اوسيدل خوښوي

ديارپه وړاندې سوځيدل خوښوي

نه د پيسو اود محل دپاره

نه د خوراک اونه د چل دپاره

زنده گي غواړي رفاقت دپاره

د ښکلو ښکلو د صحبت دپاره

مينه په وينه ساتل کيږي گرانه

زړونه د زړو سره پوهيږي گرانه

ځان به لوگي خوياربه ښادغواړي

څوک چې عاشق وي دغه يادغواړي

مينه وفا مينه شفا شـ پـرزيه

مينه ژوندون مينه دنيا شـ پـرزيه

ځان دې لوگي شي دهمت دپاره

د ښکلو ښکلو د صحبت دپاره

دوه دوه ملگري

غزل

زما ژوند زما ايمان د تا په لاس کې
دشتې غرونه دنگ اسمان دتاپه لاس کې

دا احسان به داخواران چېرته پوره کړي
کنهگار زړونه چشمان د تا په لاس کې

موږ وعده درسره کړي خو ويرېږو
خوبيا هم وياړوپه ځان دتاپه لاس کې

قافله د ژوند توندۍ باندې روانه
شپه اوورځ سپرلۍ خزان دتا په لاس کې

که مې خيال وزرونه وکړي تراسمانه
ترې عاجز دشبېزي دان دتا په لاس کې

دود په دود
ملگري

ملکي ڀاءو ڀائٽي

اختره راغلی یوه شپه وې
د خپل جنان دیدار کولی نشم

مرغانو داچې ځنگلونه نشته
د ګلاب گل چنار کولی شم

نن دنکریزو پرځای وینې موبڼو
شپږزیه نور کرار کولی نشم

غزل

تـولـه نـری یـی چـی اـتـل یـادـوی
د بـنـکـلو بـنـکـلی مـی کـا بـل یـادـوی

زما له کـوره جـنازې رـوانـې
هـغـه بـانـه او تـور او رـبـل یـادـوی

ژوند بې وفادۍ وفـا نه پـیژنـي
درتـه یـوه وړـخ بـه اـجـل یـادـوی

چا کړل تـهاکـې پـه کـار و لـاسـونـه
څوک له مـسـتۍ نه یـوا و بـل یـادـوی

تر کـه کـشـانـه رـسـیدلـی شـېر زـی
څوک پـه زبـان څوک پـه غـزل یـادـوی

دودونه
په دودونه
ملګري

چھپ
تنہ

په ایرو کې دې موندلې دی شپږزیه
هغه لعل لږه شیبه درخینې غواړم

ملکری ۱۹۶۶ء

وینه په وینه مینځي تل افغانان
د شپږزي ژوند خزان خزان مرگيه

پیشہ ورانہ تعلیم

بیا رانغلی

تولې لارې مې څارلې بیا رانغلی
سترگو سترگو ته کیدلې بیا رانغلی
ما به ځان درنه لوگی وه که خبروی
تورو خاورو ته چې تللې بیا رانغلی
د زړه غوښې مې خوراک شولې ارمانه
په لوی رب مې وسپارلې بیا رانغلی
ډیرې نښې یادگارونه دې را پاتې
ما ژړا سلگی وهلې بیا رانغلی
خړو خاورو چې بدن یې خراب نکړی
ترینه پیغلې شرمیدلې بیا رانغلی
اوس مې نشي ددې خلکو سره مینه
رایا دیرې دې غزلې بیا رانغلی
تنها ناست یم د سکون ځاله مې ورانه
په کفن چې پتیدلې بیا رانغلی
مروربه رانه نه وې د زړه سره
چې دې سترگی نه سپړلې بیا رانغلی
که مې هرڅومره زاری خاورو ته وکړې
ګرانه نه یې راکولې بیا رانغلی

نه پوهيږم چې دچا سپيره نظر و
چې له مايې واخيستلې بيا رانغلې
عزرائيل درته په سپينه جامه راغی
دا وعده هرچا منلې بيا رانغلې

د مرگي ترخه پياله يې نوش جان کړه
شېرزي اوبنکې تويولې بيا رانغلې

لکه اوبو وړی انسان هر شي ته لاس اچوي
داسې مې زړه وړی جانان هر شي ته لاس اچوي
د خوږويانو د خوږو پيغام څلور کونجه کې
په هر زمان په هر مکان هر شي ته لاس اچوي

چفسار

پیشہ ورانہ تعلیم

وٻه ڪپڙو منزل تر خپل منزل پوري
ته مٺي شه قدم زه به دي لوري شم

نوم به دې زما له خولې ونه لويږي
هرڅو که وجود باندې کمزوری شم

سل واري جرگې درېسې ليږمه
ياره که شپږزی درته مختوري شم

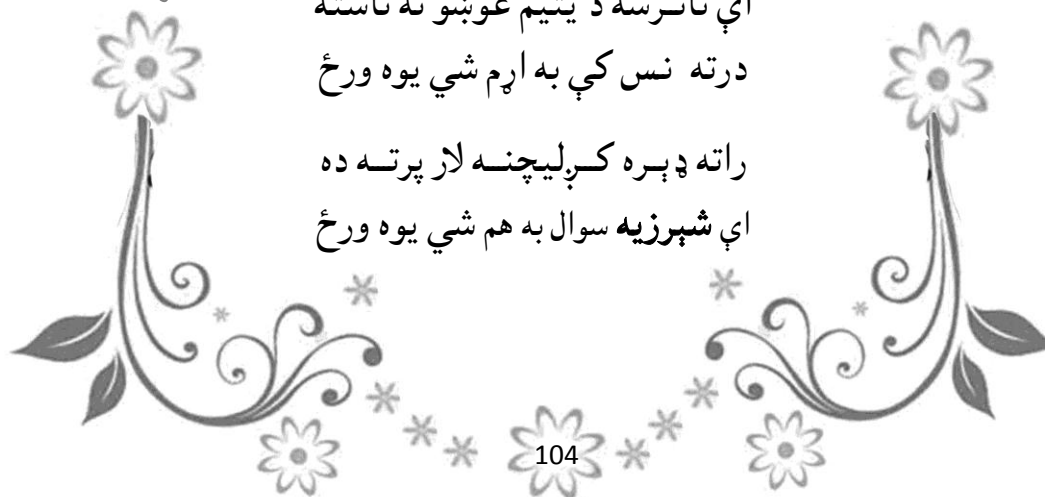

ملک کی دولتیں

غزیر

د ځوانۍ زوربه دې کم شي یوه ورځ
درته جوړ به امبار غم شي یوه ورځ
د غروردنګه مانۍ به دې راپریوزي
خپل عمل به درته ګرم شي یوه ورځ
لرلباس د خاکساری درله په تن کړه
د خدای قهر به درسم شي یوه ورځ
لر په خوارو عاجزانو کرم بویه
دا غریب به دې مرهم شي یوه ورځ
ای ناترسه د یتیم غوښو ته ناسته
درته نس کې به اړم شي یوه ورځ
راته ډېره کرلیچنه لار پرته ده
ای شپږزیه سوال به هم شي یوه ورځ

ملک کی

بنکلی وطن مو شولو لوتې لوتې
هريو د بنمن دې خوارزون غواړو

دسر پگري سري مو پاتي نه شو
نوره په سوله کې ژوندون غواړو

شوي يې تيرې تورې سينو کې پخې
نور په خدا خدا پښتون غواړو

شېرزیه یو یو به مو وژني په دار
د لوی خښتن نه پیوستون غواړو

ته مې يې زړګۍ زه دې يم ځان اشنا
ولې رانه نه کوي پرسان اشنا

دغه مړاوې مړاوې غوتۍ تاندې کړه
شه خپې خپې ښکلی باران اشنا

یه گلابه تل به دې بنکلا نه وي
مه چیره خواروکی بوراگان اشنا

وځېړه د لمړ په شان شغلې وکړه
خلکو ته سکون شه له اسمان اشنا

هرڅه يې د ستا په نوم بايللي وو
ولې په شپږزي شوې بدگمان اشنا

غزل

گرانہ راتلونکی زندہ گی جوہ کا
تور قبرستان تہ رہایی جوہ کا

دنیا دوکہ دہ چہ دوکہ دہ نکری
سوال و خواب تہ تیاری جوہ کا

پدی خلاصیری نہ چہ نہ پوهیدم
پہ ژوندون لارہ د خلاصی جوہ کا

نہ بہ رشوت نہ واسطہ چلیری
پخپل عمل خانتہ خوبنی جوہ کا

منزل دی لرې لارې سختې سختې
رہ شپړزي تہ اسانی جوہ کا

مجلدی ۱۰۷

درده بس راځه د يوه لوري يو
زړونه مودي يوشاني معزوري يو

بې له تا پرهر زما جوړېږي نه
گرانه چې د عشق په اسمان ستوري يو

راوړه د پرهر تر خوا جونگره دې
موږه د يو بل د مينې توري يو

زړه ته مې راغلی یې د چا په سر
لمر دې توروې ګرانه د سیوري یو

کوریه د شپږزي د زړه په سرباندي
اوس خوبه يې ساتو چې کمزوري يو

پ

هرڅه مې د ستا په سرمېلي دي
ژوندی یوه خوله په سپینه لپه کې

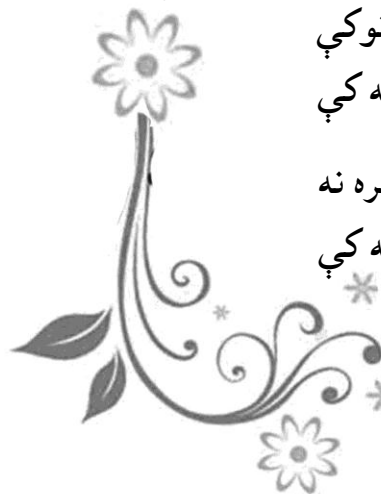
هېره به مې نشي د زرگي پاچا
هغه خاطره په سپينه لپه کې

مه چيچه غابنونه خوانيمرگه شي
دارمي وگاته په سپينه لپه كي

هوش راځينې واخله په خيالونو کې
مۍ يوه پيالۀ په سپينه لپۀ کې

اونبکي ٽويوه شپڙيه دومره نه
خاندانه څه ناڅه په سپينه لپه کي

ملکری ۱۹۹۶ء ۱۹۹۷ء

سټري منزل

جنگ بلاستري منزل دی نه رسيږي ترمنزله
پښتنوځانونه ډوب کړل سمندرياندي پخپله

که داوړونه دوحدت په تفرناست وای متحد وای
نن به نه وو فريادونه له اټکه تر کابله

دوطن دا هريو کاني مو له سرو غميونښکلی
که مو دا رنگينه خاوره له غليمه وساتله

چې موورکړله دسولې مينه جنگ ته ځوانيمرگ ته
د ژوندون دکلي لاره موږه خپله کړه بدله

ځواني هيلې اميدونه مو يو يو پسې ډوبيري
ددوستۍ لاس مو ورنکړو تر دې دمه يو تربله

ها چې موږ روانه کړي بس يوه يوه تخته ده
اې شېريزه داميدکشتي درياب کې ودریدله

دوستي

دوستي

دوستي

دوستي

دوستي

ملک کی دولتیں

غرونه غرونه مینه مې ټوټه ټوټه
جوړ دې کړلوشور کلی دریاتې شو

نشي گرانه دلته گذاره گرانه
ژوند شولو پيغور کلی درپاتي شو

ووژنه شېرزی خوپه انصاف سره
مه لگوه تور کلی درپاتې شو

ترنه

گل دځلابونو یې خیال کې دې ساتم اشنا
پټ په تورو غرونو یې اوبنکې تویوم اشنا

سور په وینو گرځمه زړه زما پرهر پرهر
تا له خدایه غواړمه ژوند زما خطر خطر
راز د پټو زړونو یې تل دې یادوم اشنا
پټ په تورو غرونو یې اوبنکې تویوم اشنا

بند په بند تړلی یم تاو رانه ځنځیردغم
تا په زړه ویشتلې یم تل کومه ویر صنم
مینۀ د وختونو یې وینه دې گڼم اشنا
پټ په تورو غرونو یې اوبنکې تویوم اشنا

تا گناه گناه ویل ما ثواب ثواب اشنا
تا ټوپک ټوپک کول ما کتاب کتاب اشنا
مور د تورتمونو ده دابه غورځوم اشنا
پټ په تورو غرونو یې اوبنکې تویوم اشنا

دودیزه
ملګري

ته مې يې ملهم دزړه ته مې زنده گي گله
گوره تل خواږه خواږه ته مې پاچاهي گله
ژوند د ارمانونو مې داشپړزي گنم اشنا
پټ په توروغرونو يې اوبنکې تويوم اشنا

زړگي زما لکه غنم چاودلی
دبښمن مې نه دی خو صنم چاودلی
کنډر کنډر دی لوتې لوتې پروت دی
لکه په لویه لاره بم چاودلی

گلور
د مینو

ملکي ڀاءُ ڀائرن

خبرې يې دکانې کړنې زړه کې راسره دي
هاتللي شخصیتونه مې نظره وړاندې راشي

فضاشوه دوړي دوړي توپانونه راخواره دي
دستورو اميدونه مې نظرته وړاندې راشي

شېرزىيە گىنھكارە مەھبەت دې ولې كېرى
دەخلكو پيغورونە مې نەزرتە وړاندې راشي

د گناه
ذهنو

پیشہ ورانہ تعلیم

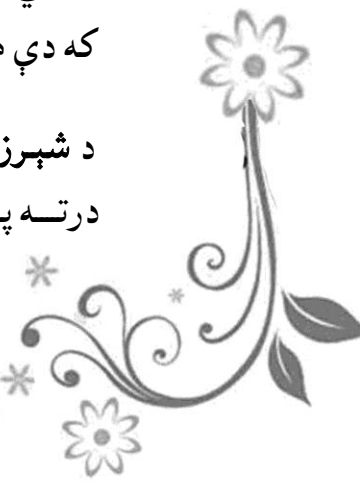
مازديگرشي ستاپه کلي لمرشغلې شغلې ډوبيري
ماښامونه راروان شي د آفتاب له کلي لري

خودستور و خلا گانی مې سپورمې ته په سینه کې
بس شپږزی ورته حیران شي د خواب له کلی لري

غزیر

ربه راوړې د مينې بارانونه
 چې تازه شي پرې د زړونو جوسونه
 چې ويده زړونه راوينس کړي له خوبونو
 ترنم کړي په پرې شونډو غزلونه
 دغه راز د دنياگۍ راته معلوم دی
 دغه ژوند کله ازغي کله گلونه
 پاکه مينه مې د زړه په کور ديره ده
 راته ياد دي تېر وختونه تېر يادونه
 زخمي زړه به مې لمن کې درته پرېوزي
 که دې هيرې کړې وعدې او تېر لوڅونه
 د شپږزي دکفن غوټې شولې خلاصې
 درته پاتې شول پريمانه ارمانونه

غزیر

د اسمان له کلي ستوري چه را لويږي
ليوني اجل وهلي ترې ويرېږي
مناسب ده چې مقام ته يې قايل شو
دارختلي خلك چبرته چې اوسېږي
ژوند مو واړه په رڼا پسې تړلی
بې له شمعې پتنگ کله پاتې گيږي
چې سپوږمۍ غوندې سړی پکې ظاهري
نود ستورو رڼا هله معلومېږي
چې د زړه پاچايي خپله وي ټاکلی
بيا په کمو کيسو هسې خپه کيږي
چېگريوان يې شي تارتار دايې تحفه ده
اي شېريزه که په مينه څوک پوهيږي

ملکری ۱۹۶۶ء

چچي يي ڄاڻ ته خوبنوي نورو ته هم ڪا
دمومنو په خصلت ڪي حسابيري

چڙي دڇاله ويڙي توي شي قيمتي شي
رڻي اونسڪي محبت ڪي حسابيري

گهراڻي لاري راته مخي ته شپڙيه ديار وصل په جنت کي حسابيږي

غزل

ژوندون مې دى نيمگړى بې له تاخوږه جانانه
قربان دې شم صنمه مهربانه يا قربانه

ملنگ ملنگ خيالونه مې دتخت خوبونه ويني
عجيبه زمانه شوله په ځان يم بد گمانه

دسترگو ديد مې بند په ځنځيرونو دالفت شو
زړگيه ليونيه چې ورك نه شې له ځانه

سيلي د محبت ترينه چاپيره هوا گرمه
گلونه مړاوي شوي دي چمن دى بې بارانه

د هيلو كاروانونه مو جانانه قتل شوي
څه گونگه زندگي شوله شپږزيه بې زبانه

دودونه
دودونه
دودونه
ملنگي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملک کی دولت

دا خلك كه گته تاوان و شمېري
بيا به نفاق لري كړي پخلا به شي

نور به د ټوپک پرځای قلم واخلو
بوټی د هېواد راته شفا به شی

تل به هر کلی سولې ته ووايو
یه شپږزیه ژوند به شی ښکلا به شی

د لوپټې د پيڅې شرنگ يې نشته
رباب يې شور نه کړي ملنگ يې نشته
د ساقۍ جان هره خبره منم
خو دابه نه وايي چې بنگ يې نشته
د تورو برېښ يې تر اسمانه رسي
پښتون چې شته دی نو بيا ننگ يې نشته!
د حسن پيړه نن خيرات ټولوي
ها مخکينی شاني غورځنگ يې نشته
ددې جينۍ په تندي سپينه روپۍ
څه پکې مه وایه چې رنگ يې نشته
اوس د گوگل په ريسرچ يار لټوم
مودې مودې کيږي چې زنگ يې نشته
په لار پرتې وې د منگيو ټوټې
شپږزیه ته وايي چې جنګ يې نشته

غزل

خانتہ مې گمان د لبوني وشي
کله مې په ځان بد گماني وشي

کلی موله بناره بلا لرې دی
یو نیم پکې کار د بازاري وشي

وشیندو تخمونه د گلونو پرې
شنه شي په چمن کې موازغي وشي

توره یې له تیکې نه راوويسته
اوس به ترېنه خامخا بدي وشي

ټوله چې راټول شي سره وروڼه شي
هله به شېرزيه نو خوښي وشي

دودونه
ملکري

جوتگره

فرش مې ليمه قدم پرې ږده رادرومه
نن مې جونگرې ته راځه رادرومه
په ډېره مينه مې بلنه درکړه
دغه پيغام مې ومنه رادرومه
د غريبانو بنادي کله کله
لږ يې د زړونو خيال ساته رادرومه
د واره عمر فيصله يې کيږي
ځان يې بنادي کې گډوه رادرومه
سترگې مې ستا په لورنيولي اشنا
ژرکوه ژرژرې راځه رادرومه
کله بنادي کله غمونه گرانه
شپږيزه زړه روغ گرځوه رادرومه

دودونه
دودونه
دودونه
ملگري

غزل

سترگې توروه خو دومره ډېرې نه
اونېکې تويوه خو دومره ډېرې نه

لوی مې دزړگي په باغچه کې کړې
ليچې شرنگوه خو دومره ډېرې نه

کړمه به شغلې سپينه سپوږمۍ به شم
وړانگې مې شمېره خودومره ډېرې نه

هغه دژوندون خوږې خوږې شيبې
لږې يادوه خو دومره ډېرې نه

مه کوه شېرزي ته ډيرنازونه هم
شوخي کيسې کړه خو دومره ډېرې نه

دوه ډله دوه ملگري

ته لکه د گل په شانې ښکلي وې
زه لکه لويديلی د لته پروت ومه

تا به د الفت خوږې خبرې کړې
زه به غلې پلې دلته پروت ومه

شونډې دې گلاب سره تشبه لري
زه به میرات مری دلته پروت ومه

غاړه به دې سروسپينو نه ډکه وه
زه به غم خپلی دلته پروت ومه

ته به دغور په ټال کې ناسته وې
زه شپېرزی به ستری دلته پروت ومه

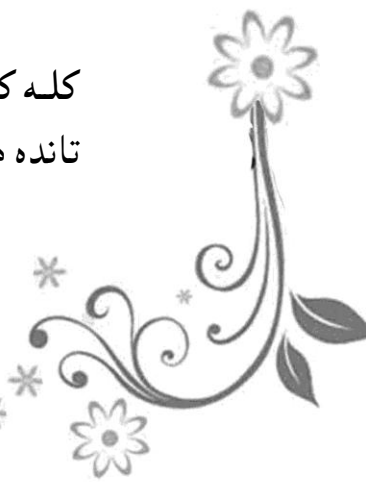
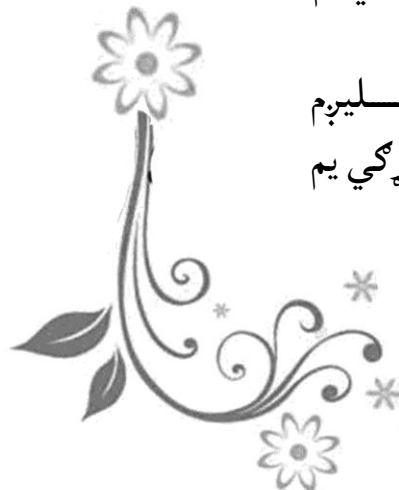
سجدہ

ملکری ۱۹۶۶ء ۱۹۶۷ء

ستاله ميني مې دميني لارموندلي
هسې نه يم چې په هرلوري رهي يم

چې اذان د محبت مې تر غوږو شي
نوسجده یمه جنان ته په تندي یم

کله کله په بهار پسې قتلیرم
تانه هیله دشپږزي دپاک زړگی یم

ملکری ۱۹۶۹ء ۱۹۷۰ء

جنگ موله بهره کورته راوستو یم شپړزی هک پک قلم ته بد وایو

ما به چي هر وختي کرل گلونه
له هري خوانه مي ساتل گلونه

ما به يې شپه ورځې خدمت کولو
خاڅکو خولو مې پڼول گلونه

دشیپی شبنم و خیل خادر خورکری
سہار موسکی موسکی کیدل گلونہ

زماد هیلو دنیاگی وه دلتہ
کرار کرار به لوئیدل کلونه

د ژوند کيسه مې پکې ونغاړله
زما غزل کې ياديدل گلونه

شو درې وړې د خوښيو محل
شپږزيه بڼه ورژيدل ګلونه

غزل

په دنيا چې شي مال ډير لکه قارون
خوند به وانخلي له دغسې ژوندون

لالهاند به وې غرور به دې پيشه وي
يوه ځای کې به دې نه کيږي سکون

عجيبه غوندې وختونه په موږ راغلل
اې پښتونه خاوره غواړي پيوستون

لوگه شوی دځوانانو په ځوانيو
د هرچا دام کې نښتی دی پښتون

کاروباردې شورخوړلی دی قاصده
د شېرزي تقدير کې راغللو بيلتون

دوه ډوله
دوه ډوله
ملګري

تاج محل

تېروختونه دې يادېږي اوکنه
د زړگي سر دې خوږېږي اوکنه

وړکتوب و پاچاهي وه زندگي وه
چرته خيال کې دې گرځېږي اوکنه

ستامنزل ته هغه تللي سپينه لاره
لاروي ځينې تيرېږي اوکنه

په ټالونو زنگيده به دې هېرنه وي
هغه مينه دې شرنگېږي اوکنه

بې هدفه بې مرامه يارانه کې
دنبـکلا ډيوه بلېږي اوکنه

تاج محل غوندې کورگۍ زما شپږزيه
درته سترگوکې غږېږي اوکنه

دوه ډوډه ملگري

جوڙومہ دې تصوير په سپينو ګوتو
سپينی غاړې ته ځنځير په سپينو ګوتو

پہ خيالونو کي تر اوجہ رسيدلى
ودان کري مي کشمير په سپينو گوتو

خه په سپينه جامه خلك رانږدې شي
راته وژني مي ضمير په سپينو گوتو

کله سترگو کې د سترگو مینه راځي
کله راځي راته ویر په سپینو ګوتو

د زړگي ور به رابند کړم ه د چانه
ژړا راکړه خپل تقدیر په سپینو گوټو

د شپږزي په غاړه سره سپين آميلونه
پير بابا كوه تعبير په سيينو ګوتو

ملکری ۱۹۶۶ء ۱۹۶۷ء

لونگين مې د سينې د پاسه ياره
لکه پاس وي په کمره باندې گورگوره

دنيايست دښکلا ګانومې سيال نه و
ومه پېغلو کې روانه تر ګودره

نازوم به دې شپږزيه لاتر عمره
پکې سړې سترگې گرځېده د زړه سره

ملک کی

د وختو گرمو سيلو ځغلولي
د جنون تيرو ازغيو ژپولي
قضا شوي ديدنونه به ادا كړو
مين زړونه مو زيږي، تبې وهلي

دغه وخت رقيب به وشړوله منځه
داجاهل طبیب به وشړوله منځه
نری شونډې به غزل ته حواله کړو
دا ظالم صلیب به وشړوله منځه

د چنار سیوره مو دمه دزږگي ده
دارمان خونه مو سمه په زړگي ده
نور به لرې کړو له زړونو نفرتونو
محبت نرمله خبره د زړگي ده

ژوند به پیل کړو په نوي نوي بڼه
د زړگي گلان په مینه مینه پڼه
لږ به یو بل ته اشنا ترغاړي وزو
د الفت مجله جوړه نوي ځه

په کرار کرار به کړو پستې خبرې
د تېر شوي یادگارو وړې خبرې
کړو به راویښ دا خوبولي زړونه
زما شپږزیه د الفت خوږې خبرې

تول
خام

ملکي ڀاءو ڀائرن

که می سرد نازولونه قربان کرم
داله دیرونه بهترده خوانم رگه

دغه ژوند د حسرتونو اميدونو
پکه ځاله د شرده ځوانمړه

بيړۍ درومي ترمنزل پورې شپږزيه
ډکه لاره د خطر ده ځوانيمرگه

په هېواد کې ورور وژنه به ترڅو وي
دا دخپل کور وړانونه به ترڅو وي

افغانان يود ورور وينه مو پکار ده
دایو بل ته گوت نپونه به ترخو وی

مورد سولې مرغان وشرل له کلي
داد جنگ سپره لمنه به ترخو وی

دلته مړه‌لته زخمي هلته یتیم وي
داسې عمر تېریدنه به ترڅو وي

دشپېرزي سلگۍ سلگۍ سخته ژوندونه
دا د زړونو ماتېدنه به ترخو وی

په داسرو سروانگو مې اوښکې راغلې
يوه مخ ته په کتو مې اوښکې راغلې

ټول غمونه مې د کور په وره ولاړ وي
ددې ژوند په تېریدو مې اوښکې راغلې

د گلاب په خېر بنکلا يې له مخ تللي
د ځوانۍ په رږيدو مې اوښکې راغلې

سپینه اوبنکه وم د چاله سترگو لارم
دارمان په قتليدو مي اوبنکي راغلي

عجيبه ده ترې هېندارې نه شرمېږي
خپل شپږزي ته په ليدومي اوښکي راغلي

ته مې ژوند وې آينده وې ستاپه تمه
عجيبه وې عجيبه وې ستاپه تمه
ستاخوښۍ نه مې دزړه وينې قربان وې
ته پخه د باغ ميوه وې ستاپه تمه
دزړه للمې گلان ټوله مړاوې شوي
ته باران خپه خپه وې ستاپه تمه
په گريوان دې مروړې اوښکې درومي
مازدېگره چې خپه وې ستا په تمه
خه ښه وايي چې ښه مکوه بد نشته
خو له ورځ تېرې اوبه وې ستاپه تمه
د شاعر د شاعري شعور دې مات کړ
د شپږزي د ژوند چينه وې ستا په تمه

د سولې کاروان

که چیرته ټول شوسره وروڼه خومره خوند به کوي
دا تیت پرک خواره قومونه خومره خوند به کوي

نه به بدي وي نه به جنگ نه به خپگان تر منځه
چې سره یوشي ټول لاسونه خومره خوند به کوي

گوتې به جوړې شي قلم ته او په کار به راشي
روان د سولې کاروانونه خومره خوند به کوي

چې مو واره الفبا وايي بنوونځي ته درومي
داد معارف تنکي گلونه خومره خوند به کوي

لکه اوبو وړی انسان هرشي ته لاس اچوي
داسې که وینې شي ضمیرونه خومره خوند به کوي

دغره شپونکی دتخت پاچا که ځانته یو ووايي
شپږزیه نه به وي جنگونه خومره خوند به کوي

خه مې گناه كړيده خه مې جفا كړيده
ولې مې وژني ياره خه مې خطا كړيده

سر مې قربان د پښتني عنعنوي کلتوره
 اې نازولې خاورې دا مې سودا کړيده

دتن په وینو به روزم دخپل هیوادگلونه
داسې مې ژمنه دمالیارسره رښتیا کړیده

شپږزى به ووژني خو هغه مينه مينه نه مري
نن مې په زغرده خپل زړگي راته وينا كړيده

رہ
ست

مونڙه عاجز يو مونڙ ڳناوې کړي
اوس به توئيري تېر عصيان له موره

ها چي د زرو مياشتو اجر لري
د قدر شپه مكرې پنهان له موره

رب ته بهتردي دخولي بوي له مشكو
خپه يې مكرې په هيڅ شان له موږه

شہرزی لرم د رحمتونو امید
ناراضہ مکری عالیشان لہ مورہ

پیشہ ورانہ تعلیم

تاندې چينې جگ چنارونه منگي
اي د شپري د اميدو هېواده

ملکي ڳوٺ ڳوٺ

زماد وارہ خاطر و دنیاگی

تاتہ پرتہ دہ پہ سجدو دنیاگی

داچي د دارد پاسه مينه غواړي

دغہ وفاد پښتنو دنیا کی

د خوشاليو کډې مخکې تللی

د ژوند ساحه مو ترينجرو دنياگي

د محبت زړونه یو خوي پکې

کلی مودك له نفرتو دنیاگی

زړه مې ماشوم غوندې سلګونیولی

کاروان داوینکوترې راتلو دنیا کی

د زړه په سرمې د غمونو څیمه

د شپږزي عمر په سلگو د نياگي

پاڼه

د چا وړې وړې خبرې ماته خوب راوړي
لکه د جگړو سندرې ماته خوب راوړي

د شوگړو غيږه کې شپه تيره کړم ويښه ويښه
سهار نارې وهي بلبلې ماته خوب راوړي

دنگې ځوانۍ لشي لشي بانودې وخورلم
ستا قدمونه د تنزري ماته خوب راوړي

د پښتنو دا رواجونه ناهيلي د ژوندون
ديغورو تېرې خنجرې ماته خوب راوړي

حسن يې ډير د گلابونو نه شپږزيه گله
هغه منگي هغه گودرې ماته خوب راوړي

د دې کتاب لیکل
د دې کتاب لیکل
د دې کتاب لیکل
د دې کتاب لیکل

زرین تال

خاڅکي خاڅکي دباران را وريدل
خوږمن زړه مې د چا لارې ته کتل

د خيالونو په زرین تال کې مې شپه
ستا يادونه مې په زړه کې لوبيدل

په گريوان اوښکې مې سم دم سمندر
ارمانونه د زړگي مې ډوبيدل

دسپين غرسې څپې ورباندې راغلې
گلابي نازک زړگوټي سوځيدل

څه په لپو لپو بنگ شپږزي وهلي
هم نشه دي هم خمار دده غزل

د زرين تال
د زرين تال
د زرين تال
د زرين تال
د زرين تال

ترې لرو ډيراميدونه پسرلی شو
نوي نوي هوسونه پسرلی شو
نوی کال شو د چنار غېړه شوه ډکه
د مرغانو اوازونه پسرلی شو
نوی کال شو غرونو شين خادر خورکړی
ځمکې وکړل سينگارونه پسرلی شو
نن بڼوونځيو ته روان په ډلو ډلو
د معارف تنکي گلونه پسرلی شو
د خزان سپيره لمن په توليدو شوه
زاهو جوړ کړل کتارونه پسرلی شو
خامخا به قافله منزل ته رسي
د شېرزي دی ارمانونه پسرلی شو

يو مې خوارزڼګى بل مې ځېګړاوسي
يو خواته کابل بل پېښور اوسي

نه ورکوي لاس د وحدت نه کنه
ځکه یو په لراو بل په براوسی

ٲوله دنياڳي ورته حيرانه ده
ڊير په غدارۍ كي په هنر اوسي

زړه او خوله يې زياته فاصله لري
خوله باندې خندا په زړه خنجر اوسي

نڪري پڻتني رواج اوس نه کوي
هغه پڻستانه چي په خيبر اوسي

چاچې تل په موږ زهر خوړلي دي
 يه شپږزيه ها مو دزړه سر اوسې

ملکي ڀاءو ڀائرن

که چاته یو ځلې تر غاړې وتو
غداران نه یو غداران نه منو

زړه مې دهغو چې وفا پېژني
له نفرتونو جوړ خوبان نه منو

د زړه او ژبې ترمنځ کمه لاره
شپږزیه یوچې نشي جان نه منو

نغمه

لا وږه يې گلدسته يې زما زړه يې
بنايسته يې عجيبه يې بنايسته يې

که محنت يې خوصحبت يې محبت يې
ته نغمه يې ته گيله يې ته کيسه يې

ته دنيا يې ته وفا يې ته ښکلا يې
ملکه يې خزانه يې آيينه يې

ژوندون واره غاړه غاړه موږه دواړه
که خوږه يې که ترخه يې خاطره يې

ملنگي ده پاچاهي ده زندگي ده
چې درنه يې په پرده يې پښتنه يې

ستاشپېرزی دی ستاللی دی ستازړگی دی
داپه څه يې چې خپه يې په غوسه يې

دودونه دودونه دودونه
ملگري

لاس ته مې بنگري واخله پښوته زولنې ګله
تاسره مې مينه ده دابه مې منې ګله

زړه کې مې يواځې ته بل چاته ځای نه لري
ته مې د دردو ملهم کله به راځې کله

ته چي نه وي هغه ورځ هيچرې دې رانشي
اوبنکې په گريوان زما ځي څپې څپې گلہ

کونج په کونج نړۍ کې دې نه وینم ښکلا اشنا
وي لکه د لمرشغلي هره خوا خورې ګله

زړه به ورته نه وایم توره غونډې تیرې ده
نه چې مینه وکړې نه مینه ریبې ګله

ستاخوږې کيسې پکې شنه نرگس گلونه دي
دا زما زړگۍ شپېرزی واره خاطرې گله

غزل

تا چې راوړل سره گلونه په اختر کې
ما هم لرې کړل غمونه په اختر کې

خوشالۍ شوې رنگینۍ شولې هر خواته
چې مو ورکړل سره لاسونه په اختر کې

خوښ دلبر شو بختور شو چې اختر شو
سره یو شول جدا زړونه په اختر کې

ته په چاودو چاودو شونډو چې موسکۍ شوې
پېغلو وکړل اتڼونه په اختر کې

محبت یې په نفرت باندې غالب و
شپږزي وکړل اخترونه په اختر کې

دودونه دودونه
ملګري

یوه هیله یو امید دی یو ارمان دی
په دنیا کې نوره څه دي بس جنان دی

لمرخیه شي په شفق کې رانه پریوزي
بیا هم راشي په سهار کې مهربان دی

سر په مینه شي پیدا په مینه درومي
مجنون کړی د لیلیا سره پیمان دی

اوبه خاڅي د چينې نه لکه اوبسکې
طبیعت دی بنکلاگانی دي یزدان دی

لکه ستوري د سپوږمۍ په تملق کې
یو گلاب دی د شپږزي د زړه درمان دی

ملنگي

لاله‌هاندۀ زندگي راپسې تښتي
خپل خيالونه ليوني راپسې تښتي

نه پوهيږمه چې داڅنگه انځور دى
چې دستورو رڼايي راپسې تښتي

دځوانۍ د عمر پښې يې لنډې مشه
د يارانو وفايي راپسې تښتي

که پاچا يم دولتونه راسره دي
طبيعت کې ملنگي راپسې تښتي

نه پوهيږمه دکوم پير په دعا ده
نن شپږزيه پسرلي راپسې تښتي

دوه دوه دوه دوه
ملنگي

وړانگه

زما زړه دی لرې تللی لکه وړانگه
هله پروت دی غلی پلي لکه وړانگه

محبت ده ترینه غېږه راچاپيره
د چا دام کې پريوتلی لکه وړانگه

هغه نوم چې له هرچانه ورته خوږدی
پخپل سريې دی ليکلی لکه وړانگه

دهېندارې په خبرمخ پکې ليدای شي
يوجهان دی يو بڼا غلی لکه وړانگه

هغه وړانگه چې له لرې دلته راشي
د شېرزي ژوند ځلیدلی لکه وړانگه

د وړانگې ملگري

غزیر

ملکری ۱۹۶۶ء

ستا یادونه خو له تانه وفادار دي
تل زما د زړه په خونه یو حل راشه

س نه وي
س راشه

ژوند مې د ستړي انتظار په لمن
د کلي خلك ددې لار په لمن

موسکی- موسکی- شي غلي غلي وايي
دا واره ستوري د مدار په لمن

په مخ یې سپینې سپینې ترمې اوبښکې
راتلې راتلې کتار کتار په لمن

حسني ڊڀوہ يي وه غمو مڙه ڪڙي
خه يي دڪلي خه د بنار په لمن

شپڙيه دا موسم د مينې موسم
مرغان راغلي د چنار په لمن

ډالۍ

زما د څنگ خوږو ملگرو درته څه ډالۍ کړم
داخپل زړگی درته ډالۍ کړم که لېمه ډالۍ کړم
دا د بهار خوږې شیبې دغه تازه موسمگۍ
د هغه تېرو خوږو شپو خو به خواږه ډالۍ کړم
که زخمي زړونه پرې پیوند شي پیوندونه واخلي
که په ما کیږي نو دوستانوته به زړه ډالۍ کړم
د ژوند کتاب کې مې خوښیو خاطرې زیاتې شوې
نوره څه نه لرم بس بنکلوته کاته ډالۍ کړم
دا کلیوالې پښتنې پېغلې بې پته مکرې
د ښاري پېغلو د حیا نه به توبه ډالۍ کړم
زما د مینې د اظهار توري قلم یادوي
شېرزیه ژوند به مې یوچاته لکه سره ډالۍ کړم

ډوډه ډوډه ډوډه
ملگري

د پښتو ژبه له ناز خبره نه ده
کنه په سره اور به اوبه وشیندی

ناز به دي وڀم خو دومره نه دلداره
چي رانه دا وڀو کي زړه وشيندي

د ملنگانو برخې خوارې سپېرې
شپږزې له دې څولۍ نه څه وشيندې

غزیر

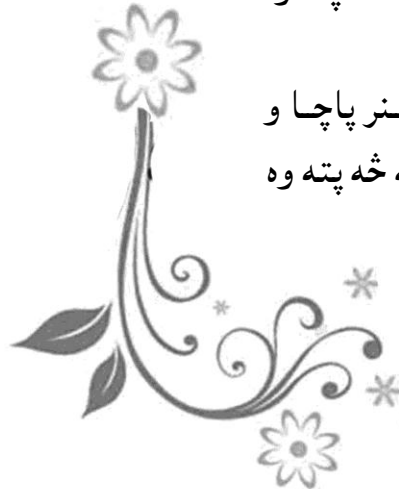

ملکری ۱۹۶۶ء

دښارکوڅې هم د خوښيو پر ځای غم واخيستې
هله ته خوهرسري په ځان و تاته څه پته وه

ښارته راغلی نابلد و کلیوال و سړی
ښارته راتلو باندې پښېمان و تاته څه پټه وه

په ژبه خوږ و ترنم و د هنر پاچا و
شپږزیه هغه مې ارمان و تاته څه پته وه

د زېږ
رانه

مکمل ۱۹۹۷ء

تور باهه دې سپېلنيو نه ښه کار کا
دنگ وجود می ستایه سترگوباندي بناد دی

دجنان کلي ته غلی غلی دروهم
زړه مې وايي چې همدغه عشق اباد دی

دا د ډارکېسه کې نه دی دا شپږزی دی
په ژوندون کې یې تنهایو شخص مراد دی

شاعری

شاعری نہ دے قربان شمعہ شہرزہ

چہ راخوہ شہ نود خان شمعہ شہرزہ

دہواد دغو ناسورو پھرو تہ

لہ ملہم شم لہ درمان شمعہ شہرزہ

دنازونو اختریز بازار یی گرم

ہسہ نہ پکھی تاوان شمعہ شہرزہ

بناپیری یی چہ پہ غیرہ کی روزلی

زہ د ہغو سدر دیوان شمعہ شہرزہ

ددہ بنکلو تکو سپینو نازولو

نوو ہیلو ترجمان شمعہ شہرزہ

دغہ خیلہ زندہ گی بہ سرچہ کرم

یابہ گران شم یا بہ وران شمعہ شہرزہ

دودہ دودہ دودہ
ملکری

د شاعر پېژندنه

زما جانان دې تاسو وپېژنئ! ښاغلی محمدالله شېرزی درته یادوم
شېرزی صیب د ډگروال شېر محمد زوی دی چې په ۱۳۶۹ ل کال یې د
صبریو ولسوالۍ په خالېسات کې، دې ارمانجنې نړۍ ته سترگې
وږولې. په ۱۳۷۸ ل کال په یعقوبیو عالي لېسه کې شامل شو. او په
۱۳۸۸ ل کال کې له یادې لېسې څخه په اعلی درجه فارغ شو. له فراغت
سره سم یې په کانکور ازموینه کې برخه واخیسته او په ۱۳۸۹ ل د خوست
شیخ زاید پوهنتون د ژورنالېزم پوهنځي ته بريالی شو، او په لوستلو سره
یې په ۱۳۹۲ ل کال کې له یاد پوهنتون څخه په کدر کې د فراغت سند
ترلاسه کړ. شېرزی صیب زیارکښ ځوان دی، د خپلو لوړو زده کړو
ترڅنګ نږدې درې کاله کیږي، چې په بیلا بیلو خصوصي ښوونځیو کې
د استادۍ دنده ترسره کوي، او همدا راز څلور کاله کیږي، چې په رسنیز
ډګر کې په فعالیت بوخت دی، او اوسمهال د ولس غږ راډیو یو تکړه
ژورنالېست دی. نوموړی له تېرو شپږو کلونو راهیسې له ادب سره هم
انډیوالي کوي، او د غزلیزې ښاییزۍ سره یې د مینې او ملګرتیا تار
غځولی، او په غزلونو کې د خپلو خیالاتو اظهار کوي. مینه، حوصله،
همدردی، قناعت او درک یې هغه لعلونه دي، چې شېرزی صیب یې تل
د خپل شخصیت ښکلا ته کاروي.

عمر یې زرین او ګوتې یې خوځنده

ضیا الرحمن تنها

د ولس غږ راډیو

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library